

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

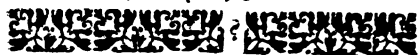
Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

KI
&

ATLAS
MARIANVS
SIVE
DE IMAGINIBVS
DEIPARAE
PER
ORBEM CHRISTIANVM
MIRACVLOSIS
AVCTORE
Guilermo Gumpenberg
e Societate IESV
LIBER III

LECTORI

Um ante omnia, reddere me rationem oportet, cur post plurimorum mensium intervallum hanc dividiſſimam miraculoſam imaginem B. V. centuriam typis producam. ſciat Lector, plures me huius more habuiſſe cauſas: ex omnibus duas affero.

Prima eſt, quod velut poſt Sipa-rium ad imitationem Apollinis expeſiſſi libuerit, quæ mundi aurâ Novus Atlas prodiret, non quæ futuræ, aut eſperatæ, quæ vadum eſſe, qui autem veſcuntur, & vivunt, ſi- dem apud me ſubit, ſicut tempus dare ſolent opulationibus, quo me- mориis huiusmodi ſperem, ſed qua-

A tum

tum scriptis litteris corrigerent, si quâ invitus calamitas exerrasset, non ignari, cœcum me in omne id lecti, quod Deipara Virgini tribuitur. Et sanè accèpi hac super re è diversis regionibus plurimas, quibus amici monere non multa: atque inter hæc pauca sanè, quæ olim in editione maiore, si Deus annuerit, observanda erunt. Omnium penè vna vox, pergerè modò, & orbi Christiano hunc laborem darem. Veilitatem insuper multi extollebant, quâ frui etiam æger potest, quando sic lecto defixus sine impensis atque incômodo itineris, potest quamvis statim, Deiparæ Miraculosam visere, & tantum de ipsius origine discere, quantum vix pauci peregrinorum in loco ipso intelligunt.

Futre, qui sperarent, illos etiam non parùm lectione harum historiarum

riarum profecturos, quos sublimior Ascensis caelo adhiberet, & de ijs sententiam dicere coguntur, qui patientur divina, vel certe se pariputant, qui visionibus, seu veris, seu falsis acti, dicunt & praedicant multis supra captum alta, plerisque incredibilia. Lucem dabunt diversissimi hominum, quos aetas, mores, peritia, non parum distinguunt, quosque B. V. alloquuto suo dignata est, qui tamen fidem exiguam raro, saepius nullam reperere. Insuper non vanis argumentis apprehendent, sermocinationem, non matris minus quam filio cum simplicibus esse, contra quam multi volunt: ad haec eos, quos superflua scientia inflat & divites facit, dimissos inanes cunctatores aliquando non cunctanter punitos.

Altera tanta mora causa fuit, quod experiri libuerit, num quis-

piam prodiret, qui hoc argumen-
 tum pio certamine mihi præripe-
 ret, invitatus & incitatus, exiguo
 scripto, quod, sub titulo *Idea At-
 lantis* Marianiano milles sexcen-
 tes, quinquages, quinto Tridenti
 typis dedi, & ad omnes Provincias
 Europæ non exiguo numero, misi.
 Et quanquam interea diversis in,
 regionibus non pauci Imagines
Disparæ Miraculosas, nonnulli
 etiam origines hæc occasione per-
 moti typis dederint, privata ta-
 men hæc sunt, & particularia, Qui
 omnium Nationum Europæ Uni-
 versas imagines *B. V. Miraculosas*
 produceret, hæcenus, vidi nemi-
 nem. Ceterum quisquis hoc in se,
 susceperit, page mea id facturum est.
 Nudum enim est ut dixi lib. 1. in
 præf. quod meo hoc conata desi-
 derari, vel unum vel plures ad hunc
 laborem excitare. Posses fortè sub
 alio

alio B. V. honorifico titulo quilibet
 piam libros scribere, & his librum
 alium adiungere, de varijs in or-
 be Miraculis templis & imaginibus
 Marianis; in eoque umbra,
 quae in Idea Atlantis Mariani, anno
 1655. Tridenti typis dedi, supple-
 so meo nomine prope ad verbum
 describere, additis eorum nominibus
 quos ego isto citavi, quae eos
 origines ad me perscripserunt.
 Hunc tamen laborem meo pre-
 dente fraudabit, quia aliter pro suis
 vendere, nemini concessum est, sine
 fame iactura, quae eum magis turba-
 da esset ei, qui meo pro suis vendi-
 taret, quod magis libellus ille meus,
 per omnes Europae provincias, si
 non cognitus, certe visus est. Mihi
 quidem honorificum esset, si quis-
 piam Vir doctus, & editis libris per
 orbem natus, dignaretur ea suis o-
 peribus, & suo nomine inserere,

que ego nullâ stili curâ, paucis diebus, ideo solùm congeffi, ut ideam lectori darem fecuturoꝝ librorum. Non defuturos tamen existimo per provincias, quos insolens factum percellat, qui que miraturi sint, se ab eo pro testibus tam confidenter citari, à quo nunquam per litteras hac super re interrogati sunt. Ego quia è pluribus provincijs varia monumentibus fideliter parvi, expertus sanè, non ingratum fuisse laborem meum, quando se, qui anni spacio è novem penè millibus exemplarium, sex omnino millia in omnes Europæ provincias centuriatim penetrârunt. Hæc non ita velim à me accipias, quasi meas, non Deiparæ laudes adornem. Materia superavit opus. Quis enim non libenter de Virgine Deipara audiat, legat, intelligat, præsertim eum peregrina.

ACC

LECTORI.

7

nec omnibus nota afferuntur,?
Non mihi, non mihi, O lector; sed
Dominae tuae, atque meae da glo-
riam, si quid boni tibi mea folia
porrigant. Si quandoq; nominum
similitudine ex pago urbem facio,
vel siquid aliud tibi minus gratum
occurrit (nam errores typographi,
quia absens, meos non facio) id
mihi invito calamus dedit. Parce
humanis casibus illius, qui vnâ te-
cum nihil à se alienum putat, quod
humanum est. Interea Virginem
ora, vt calamus meum ad glo-
riam suam, & gustum tuum, quan-
do iste cum illa coniunctus est, di-
rigat; vivamque ego, iam non
ego, vivat verò in-
tæ

MARIA.

os (o) su

A 4

Hl.

HISPANIA

I.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
DE QVADALVPE.

Vadalupanam magni
nominis Imaginē cum
sua origine scripturus
ad sæcula Maurorum
struptionibus Antiquiora respicio,
& Extremaduram Regni Castellæ
Provinciam, Lusitanie contermina-
tam, & eorum finibus Quadalupe vi-
genti non amplius leucis distat.
Quæ de hac imagine, & litteris tra-
dita sunt, & perpetuâ plurium se-
culorum fide confirmata, nemo
in dubium vocaverit.

Est inter Divos nescio quæ sym-
pathia, & actio quædam animorum
In. distans & non Philosophis mo-
dò, sed omnibus huius mundi sa-
pientibus prorsus incognita, & ve-
lut

lut perpetua, que inter eos facta
 est, in calis amicitis pignus. Hoc
 Gregorium Magni Nominis Pon-
 tificem ita Leandro Hispalensem
 Episcopo iunxit, vt & cor vnum,
 & animam vnā habere crederen-
 tur, nullis locorum intervalis di-
 strahendam. Commabant vtrū-
 citrōque frequentes epistolæ, quin
 etiam libri. Etenim no Leandro
 voto decesset Gregorius, Commen-
 tarios in Job inter paroxismos febrē
 lēs elucubrauit, atque ad Amicum
 Leandrum Hispalitē vsque misit.
 Et nē sine munere alio tantum mu-
 nus Amico veniret, addidit Dispa-
 re imaginem veneranda ætatis,
 & iam cum pueris miraculis
 perclōbrēm. Gertē perituro fuisse
 se vñ cum vestrosibus navem, quæ
 libros veheret, memorat, his sac-
 cerdotes rectorē ad vnum omnes ad
 hortatione spā committit. & Imag-

gine in genua prostravisset, deinde etiam contra spem in spem crexisset pacatoris caeli, cuius Reginam in hac Imagine venerabantur.

Imaginem à Magno Gregorio missam, & Leandro Hispalensium oraculo donatam, nemo fuit, qui non cum desiderio operiretur. At verò ubi è nautis intellectum est, totius navis periculum, & repentina alieno tempore melacia, quam exorata à pereuntibus Virgo dederat, crevit in animis veneratio, & imago sacra cultum, quem merebatur, majorem accepit, dum Hispaniam Mauri inundarunt, quos sum furori, nonnullorum cura tantum thesaurum subduxit, atque in proxime rupis caverna unà cum ossibus S. Fulgentij, qui Leandro frater fuit, & campanà quãdam abscondit, adiunctis, quæ ætatem ferrent, testibus litteris; quæque, si
quem

quem specus iste nancisceretur in-
 ventorem, scire facerent, quantum
 thesaurum reperisset. Sex omnino
 sæculis latuit: quibus exactis, id
 est, quarto ab hinc sæculo Deipara
 reddere Hispaniæ Iconem suam sta-
 tuit, & qui hanc refoderet, præ
 omnibus alijs pastor placuit. Ita
 non filio tantùm, sed & matri ser-
 mocinatio cum simplicibus est.
 Vili non rarò sunt caelestes fulgo-
 res, qui carectis specus accessum
 impeditia irradiarent, non pa-
 rùm mirante novello Mose tam in-
 nocuam flammam. Dum demum
 ipsa Virgo inter radios non sine
 horrore intuentis conspecta homi-
 nem sistit, ponere metum jubet,
 & Cæsarans civibus suis monstra-
 re specum, quàmque in eo reper-
 tari essent Iconem Virginis nua-
 ciare. Quam tu mihi, inquit Vir-
 go, ac cives tibi fidem non habe-
 bunt,

bunt, faciet populus tuus, quem,
 ubi domum redieris, non sine ad-
 miratione reperies vitam functum, & à
 tuis consolamentum. Ille, ille, inquam,
 tibi, illisque fidem faciet, quando
 cum tibi, illisque vivum, sanum-
 que listam. Tardus corde ad cre-
 dendum bubulenti, incredulicatis
 sum non sardus procul hinc: etenim
 paulò autò mactati bovis artibus
 disseccandis incensus ardescere sibi
 brachium sensit, & operi faciendo
 impar. Sic fidem doctus credere,
 cepit, & eam sibi brachium rece-
 pit. Neque itetum peritatur Ca-
 zerram properat, quae viderat, quae-
 que audiret contribulibus suis
 exponit. Siderati pastoris narra-
 tio, & restitutum pristino rigore
 brachium, & ante omnia redivivus
 prope non distultra sensare arma,
 quibus in certamine utitur. Excubo i-
 taque confestim reperit, sua ap-
 parte-

partere, quæ non natura, sed publicæ fugientis manus posuerat, quæque antequam quodpiam indicarent. Hæc ubi contis, vectibusque revoluta fuere, patuit aditus in adyta tot iam sæculis ignorata, quia clausa. Reperta est cum litteris Imago, & ponè veneranda S. Fulgentij ossa, & quam supra memoravi, campana.

Quis populi sensus, quàmque in Deiparæ cultum prona fuerit Ca-
zerrensium pietas, sacellum testa-
tur, quod quamvis non aliâ steterit
materiâ, quàm ligno, & pluviz non
nisi spongioso subere regularum
loca accretentur; in hoc tamen pe-
steris exemplum memorabile re-
lictum est, quod statim & ipsæ
penè instrumentis, quibus terra
foderent, modica hæc moles beto-
nie cinis penè, quam creverit.
Avis accretans pietas prospera
ite.

iterata è exlo beneficia fecit, vñ
Rex Alphonfus undecimus rem-
plum strueret, operis venusti, &
populorum accurrentium capax,
faceretque, vt posthac sacerdotes
è censu viverent, quos hactenus a-
lucrunt præ largitiones. Ioñes Re-
gum Castiliæ huius nominis pri-
mus Patribus S. Hieronymi lo-
cum tradidit: sub quibus vnà cum
populorum pietate adeo etiam
thesauri creverunt, vt non modò
peregrinis, quorquor illuc sua-
trahunt vota, benefici; sed etiam
quod oculatus testis, & fide dig-
nus ex ipsa Hispania mihi perscri-
psit) thesaurus templi fidem spe-
stantium superet. Quod vasis ar-
genteis, aureisque, donarijs quo-
que gemmatis, & opulente artis,
sacerdotum, altariumque indu-
mentis abundat, cum pluribus
fortasse templis Desiparæ commune
habet.

habet. Id fingulare, quod sacer Hispanorum luxus argenti in omnem etiam vilem templi huius suppellectilem ita abiecerit, ut præter alia etiam hastile scoporum, & ipsum vas, quo aqua purgando templo hauritur, argento probato conficit, ut Salomonis sacula si non aurea, certe argentea redire, saltem in memoriam, spectatoribus queant. Sacra statua, si faciem species, nigra est, quantum Æthiops esse potest: cæterum divinum quid spirat, & intuentibus inspirat, ut vel procacissimus quisque fer, quem auri sacra fames accire possit, impietatem molliatur, & lachrimas, atque ex solo sacre Iconis intuitu ad confitendum, quod designaverat, flagitium compellatur.

ita

Ita ad me R. P. Christophorus Fer-
 vander de Anondo ecclesiasticus, ex
 urbe Antiquera. Scripsi huius Imaginis
 Historiam Michaele de Faleva lingua
 Hispanica. Facit quoque men-
 tionem Felix Asto si
 libro 20.

II. IMA.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA.
DE REGVLA
LEGIONE.

Nullo veritatis periculo credita
semper est hæc sacra statua vna
ex ijs esse, quas Hispanarum pietas
Maurorum furori subduxit, terræ
que tantisper depositi ritu concre-
didit, reddendam, cùm tempestas
hæc iconoclastica deferbuisset. Ita
non multo minùs septingentis ana-
nis nullo illorum sæculorum fructu
latuit in annum vsque millesimum
trecentessimum trigésimum, quò
inventor repertus est tanto thesau-
ro dignus. Fuit is Canonicus Reg-
ularis Templi Cathedralis Legio-
nensis, Huic enim apparens Dei
pars, & locum monstravit, & sta-
tuam, quam reperturus esset, dig-
niori loco collocare iussit. Amore
igitur cespite, non adeo magni ope-
ris

ris fuit statuam reperire. Non
 commisit Hispana in Deiparam pie-
 tas, quin staret sine mora templum
 ad sæculi illius morem pervenu-
 tum, & pro Canonicis Regulari-
 bus, qui statuâ facram celebrarent,
 non incommodum Cenobium.
 Quod tamen à Cathedrali suâ Le-
 gionensi, quæ deserenda non erat,
 locus iste maiore intervallo dista-
 ret, quàm ut utraque situ, quo
 quæque merebatur haberi posset,
 eam ob causam deniq; , ipsi spon-
 te cedentibus, locus omnis cum
 S. statuâ celsit eiusdem D. Augu-
 stini Eremitis, ignaris adhuc, quan-
 tum suo tempore thesaurum hæc
 in statuâ habituri essent. Etenim
 Hispani sic Deiparam pietate suâ
 piam esse in se fecerunt; ut hodie
 inter maximè prodigiosas totius
 Hispaniæ, quin dixerim, totius or-
 bis Christiani haberi possit.

Iam

Jam, lector, statuę huius porten-
tiosissimę originę accipe. Testimo-
nium veritati perhibet inimicus
veritatis & osor Virginis inter-
romnes primus. Testimonium ini-
mici si bene memini, duplex est;
& persecutoris, multorum opi-
nionę, etiã triplex: ita in ore
duorum triumve stare non ini-
quis legibus dicitur, quod vel vno
tali teste nititur.

Anno 1630. primã die Julij per-
ducta ad S. statuam est Maria de
Roca energumona, quam demon-
num legio integra iam dudum mi-
serã possessione premebat. Huius
tribunus ritibus Ecclesię, per Chri-
sti servatoris merita, status origi-
nem edicere iustus, denique etiã
geactus est. Afferuit is olim in vr-
be Tagastensi D. Augustini iussu
sculptam opere Africano ante mil-
le, centum, & nonaginta quatuor

annos, & sex dies, cultam ab ipso-
 met Augustino, dum viveret, im-
 pensè. Is, inquit, sub mortem suis
 imperavit, ut quando Arriano-
 rum Vandalicus Cataclismus jam-
 jam orbi Christiano superventu-
 rus averti amplius nequiret, cum
 ceteris templi Hipponësis cimelija
 tante tempestati statum quoque
 subducerent. Ultimâ defuncti pa-
 rentis voluntatem sacrosantam
 habuit Frater Cyprianus Diaconus
 è clarioribus vobis, & sanctus.
 Evasit cum Thesauro in Hispaniam,
 hocque in loco incertè fugæ termi-
 num reperit apud sui instituti reli-
 giosos, quos commodùm hic in-
 venerat, ipso meridie diei, quo fe-
 stum visitationis Deiparæ nunc Co-
 lebramus. Hic ipsa imago & pri-
 stinis honoribus restituta, & novis
 aucta stetit, dum Mauris subtra-
 henda esset. Hic enim vero, loco
 vix

vix curiosis suspecto, à Fratres quodam Simone terræ tantisper mandata est, dum Mauricus furor quiesceret. Ibi à Canonico D. Augustini Regulari reperta sexaginta quatuor annis, quinque mensibus, diebus viginti, hora vna, in eorum potestate mansit, usque dum antecedentes triginta duos annos succederent Canonici Bremis eiusdem Patris diversi instituti Nepotes. Hæc quidem à demone dicta ut sint, non tamen à circumstantibus, ut audita, ita & credita sunt. Suspecta, ut fit, initio omnia, vel in subornatam fraudem vel turbata mentis synopen reijcebant, dum demum adhibitâ juris Ecclesiastici accuratissimâ forma, in examê vocata & approbata sunt. Unum, quod ambiguis rebus inter alia fidem fecerat, fuit, quòd Energumens obligatis fasciâ oculis

His iussus est demon locum accedere, qui sepulcrum tandem Imaginem custodivisset. Ad hæc concitatissimo gressu & viâ rectissimâ visa est locum accedere Energumena, ipsòque in vestigio consistere. Quod iteratis vicibus cum factum esset, non difficulter apud eos res fidem invenit, quorû examini commissa est. Energumena paucis post diebus, & à febre, quâ laborabat, & ab hospite importuno repente liberata est, & robustæ valetudini restituta. Vtique postquam ei Deipara sub toties memoratæ statuas schemate visendam se præbuit. Hanc Deiparæ thymaturgicam iconem, præter antiquitatem, etiam locus memorabilem facit, quem ipsa elegit: eâ enim orbis parte nunc colitur, vnde in omnes quatuor orbis partes (vt quidem Hispani aiunt) prospectus patet,

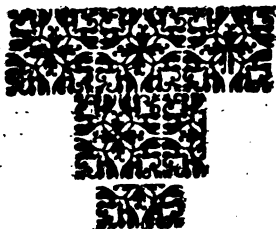
argu-

argumento non vano, orbis totius
 dominam & esse, & haberi velle.
 Accessus nemini non facilis est,
 cum inter Sanlucaem (olim por-
 tum Luciferi) & Rotam civitatem
 in Provincia Andalusia in ipso O-
 ceani littore templum sit, Mon-
 chorum Cœnobio insignis: quod,
 ut dixi, D. Augustini Eremitæ in-
 colunt. Et licet Piratæ Mauri, Tur-
 cæ, aliique non raro exorsione em-
 faciant, thesaurum, quem gran-
 dem esse non ignorant, direpturi,
 nunquam tamen in hanc usque
 diem vel ostium cœnobij, nedum
 templi, reperire potuerunt. Angelis
 nimirum templo Reginae suæ offi-
 cium facientibus, quod olim edi-
 bus Lothi præstiterunt in Sodomis,
 concupiscentiam oculorum cœci-
 tate plectentes. Quin factum mihi
 certâ fide scribitur, ut nonnun-
 quam, sideratorum instar, navium
 que...

quoque suarum ineurijs, cœnobitis cederent in prædam.

Nulla fere classis est, quæ non singulare aliquod beneficium inter maris pericula huic Divæ referat, acceptum, idque appenso cœnastetur anathemate. Nulla navis, quæ ad conspectum ædis sacre Dei, param non salutes explosis tormentis. Atque ut fuerint nonnullæ, quæ festum hunc plausum ad supersticiosos conferant honores, negligenterq; fuere tamen etiam, æque hæc ipse cæva, quæ speciei neglecti quæ cultûs peccatum naufragio lucens. Anglo Piræta in animo fuit tormentis omne cum cœnobia templum prostruens. At vero cœnâ quàm voluit, prius ipse accenso, pyro pulvere cum Navi suâ, suisque omnibus, variisque elementis, radibus à Regina celi fuit diripiendus, quàm primam à machina pilam evibraret. *Hanc*

Hanc relationem unà cum icona
 ad me misit R. P. Christoph. Fernan-
 dez de Acevedo. Historiam omnino
 typis edidit Nicolaus à S. Marià: è
 D. August. Eremitis, Hispali 1645.
 mentionem quoque facit Ludovicus
 Torellj de vita P. P. August. Eremit.
 Centuria. 3. nuper Isalicâ
 linguâ editus.

E

MILIMA:

III.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA.
DE REMEDIIS.
CORDVBÆ.

Non iam ampliùs rideant nos
vera fidei hostes, quòd Catho-
lici Deiparam appellemus Arcam
fœderis, quando ipsimet eius ico-
nes statuásq; eo habent loco, mo-
dòque ardeant, quo arcam Philis-
tæi pretium ex inuiti thesauro fa-
cturi.

Adhuc Corduba Maurorum Im-
perio premebatur, & captivi Chri-
stiani diro barbarorum servituti
addici libertatem suspirabant;
cùm vni eorum inter nocturnas
preces suam patriæ calamita-
tem Deiparæ impensius commen-
danti ipsa Virgo se visendam præ-
bet, & submoto, qui hominem cor-
ripierat, primo terrore; erige-
in.

inquit, animum, fili, brevi efficiam, ut & Corduba caput erigat, jugumque Maurorum excutiat. Si fidem aut verbis meis, aut oculis tuis non habes, faciam. Statuam, quam Hispania vniversa thesauri loco habitura est, prædium domini tui habeat. Hoc vbi accesseris ad montes vicinos gradum flecte, & frondosas arbores, quæ cespitem omnium pulcherrimum insident, accede, terramque fode. Statuam, quam reperiturus es, thesaurum esse recuperanda brevi Corduba. Ille dubius, vigilantibus hæc, an dormientibus accidissent, ijs narrat, quos eadem fortuna sub eodem hero vincerat. Audita hæc pronioribus, quam ipse existimabat, auribus, animos in spem erexere futura libertatis. Commodum accidit, ut postera statim luce ab hero mittentur in prædium ad opus.

Illi præter morem, ad imperium, alacres currentibus, quàm euntibus propriores ad prædium perveniunt, longè aliam fassionem facturi, quàm dominus imperasset. Nec magno labore, & locus, quem Virgo indicarat, inventus, & exhumata Imago venustissima apparuit. Quotquot aderant iam geminatâ lætitiâ alacriores, iam se vix meminere servos. Iamq; Mausos præcipiebant mente ad intercessionem cæcos, liberamque à servitute Cordubam. Sed quid, inquit vnus, de statuâ faciemus, quæ causa nostræ lætitiæ est? Templum nullum, nullus qui eam curet aut sacerdos, aut ædituus. Ergone iterum condenda, quæ vix eruta est. Dum mussitant, dum deliberant, ad herum fama detulit inventi thesauri arcanum. Ille advolat, dumque nihil præter statuam videt, statuam.

tuam tamen vtr fundi suam, & captivam fecit, utpote quæ lytrum, ceteris captivis liberalius esset solutura.

Sunt ex Hispania Sanctissimæ Trinitatis Religiosi Patres; quibus à mercede ideo nomen est, quòd ex instituti sui regulis vndiq; pecunias conquirant, quas in Affricam vsque deferunt, Christianis apud Turcas, ac Saracenos captivis redimendis, magno verè charitatis argumento, Hi S. statnam apud Saracenum captivam licitantur, mòxque porrecto pretio, quod barbarus indicaverat, redimunt atque in libertatem asserunt, quam ipsi quoque vnà eum tota Corduba summà fiducia à Virgine expectabant. Et verò etiam non multò post Rex Ferdinandus, quem Hispani Sanctum vocant, sub Annum 1236. sicis Mauris Cordubam suam fecit.

30 IMAGO B. V. M.
cit. Intellectâ deinde S. statuz
admiranda inuentione, dictâ Reli-
gionis Patribus fundum cum censu
attribuit, qui in templum, & do-
mum religiosam suffecit. Statua ipsa
novis semper honoribus culta de-
nique Majestatem, quam hodie vi-
demus, propter ingentia miracula
consecuta est. Frater Robertus Ga-
guinus Ordinis de mercede Genera-
lis, libro, quem año 1486. edidit, de
seipso refert, cum ab Africana, ter-
tia profectioe, pro captivorum li-
beratione obeunda gravissima febrâ
distineretur, seque Deiparâ de re-
gula commendaret, visam sibi Dei-
parâ jussisse, cōfestim è lecto surge-
ret, atq; itineri se acingeret Affricâ
versus, unde sanus salvusq; peractâ
feliciter redēptione esset rediturus.

*Ita P. Franciscus Bernardini à S. Anto-
nio in Epitome redemptionis, Eclypsis,
statue unâ cum hac narratione misit
ad me R. P. Christoph. Fernandez de
Acevedo.*

u
a
de
ri
e
i
e
c
a
a
s.
a.
S.
de

GALLIA,

IV.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
DE LÆTITIA LAV-
DUNI.

Magna semper virtus, famaq;
fuit Regum Hierosolymæ:
quos brevi serie post se Magnus
Ballionius transit. Hos inter Ful-
co Antegavenfis Balduinum secun-
dum secutus est. Fuit is Heroum
non postremus, & quem artis mi-
litaris ingens opinio per omnem
Europam celebrem fecit. Traxit
tanta Virtutis fama multos è Picar-
dis, multos è Gallis in spem retin-
nenda adversus Saracenos Hiero-
solymæ. Quos inter fuere tres pa-
ri virtute, quin & eodem sanguine
nati prænobiles adolescentes.

Hi reliq̃ cum gentilitiâ domo
inter lacrimas Matre, ad sanctiera

conversi consilia, cum D. Joannis militari cætu, (cujus & ipsi pars non minima erat) laborantem sub Saraceno Hierosolymam defensuri & vitam, quando sic opus erat, pro Christo inter fortia facta daturi. Interest Heroum nomina posteritatem non ignorare. Primus itaque & maximus Natu, de Heppe, alter, de Marchaia, à gentilitijs bonis nomen traxere, agri hodiernum in diem plus à dominorum virtute, quàm à fertilitate sua celebres. Tertij fratris nomen, quia ad me perscriptum non est, non habeo dicere. Multa, ut sit, conferta cum Saracenis prælia vltro citròque dedere victoriam. Infelix illud fuit, quod ternarium hunc Heroum traxit in insidias, & captos fratres in vincula compegit, ipsa in Cairo urbium hodie maximã.

Sultanus Iuvcaum primò Nobilissimam

lem indolem, quæ utique regi etiam
 squalore non potuit, deinde etiam
 militarem virtutem miratus est; &
 tales cum essent, suos esse optavit.
 & sibi in perfida Machometi fide
 non dispares. Tentavit hoc non
 minoribus promissis, quàm minis;
 sed illi minis, & quod amplius est,
 promissis fortiores Christo, quàm
 in baptismo dederant fidem tene-
 re illibatam. Ille contra ad peiora
 versus consilia ipsam filiam suam,
 Himeriam invitatam illis terris for-
 mæ puellam Iuvenum amori pro-
 stituit, credidit barbarus male suadæ
 puellæ formâ molliri animos pos-
 se, & sibi conciliari, ignarus chri-
 stiani roboris. Et verò virtus for-
 tè vnius hoc in assaultu defecisset,
 virtus tamen trium, & quidem
 conjuncta duravit, & quia Nobilis
 in ignobilem, & barbaram incidit,
 etiam fortior fuit. Ita de puellari

venustate multa, quam penè solam
 habere in votis jussit Mahometusq.
 Arbi contrà de Deiparæ Virginis
 pulchritudine summa, ingenti po-
 tentia, nec minore in supplicis pie-
 tate plura inferabant, dum de multa
 illa fidei mysterijs imbuta, fidelior
 Adolescentibus evasit, quàm Patri;
 Christo, quàm Mahometo. Ante
 omnia tamen visendæ Deiparæ de-
 siderio flagrabat Ismeria. Illi Ma-
 hometis impij scelestam fidem ob-
 stare causati sunt. At verò cum
 Ismeria iam se voto Christianam
 assereret, de effigiem saltem tantæ
 Divæ effictim postularet; maxi-
 mus Natu sculprum poposcit &
 malleum, statumque Deiparæ se-
 facturū spondit, si truncū quo-
 que operi aptum esset alitura.
 Ceteri imperito artificii non sine
 iungio obicere temeritate affe-
 ctat artis, quam nunquam didicis-
 set.

set. Ille Deipara presentem opem
 praeficiens bono animo esse iussit.
 fratres. Interea Deipara suorum
 in se fiducia invitata nocte concu-
 bia visendam se juvenibus inter
 caelestes fulgores praebet, & laudat
 eorum constantiam, probataque fide,
 statuum, quum genitorum caelestium
 quispiam e ligno sculperat, tradit,
 qua Ismeria desiderio fieret satis.
 Redux primò diluculo in carcerem
 Ismeria, visa virginis statuam longè
 maioribus se delibutam gaudij sen-
 sit, quam vel ipse lector cogitatio-
 ne possit assequi; utique postquam
 ipsa caeli Regina illustrato pulchra ce-
 lestibus radijs corde e barbara hu-
 manam, ex humana penè caelestem fa-
 fecit. Ismeria omnem ingrati ani-
 mi laborem exosa gaudiorum suorum
 auctorem libertate remunerari, quia
 ipsa quoque cunctis fugam inire
 statuit. Deluso inartibus von: Pau

reate, clam cimelia colligit in fugæ
 subsidium, & nocte concubiâ vnâ
 cum captivis vrbe se proripit, de-
 fertura Ægyptum. Ventum primò
 est ad fluvium, & commodùm se,
 nauta cum cymba offert, exceptòs-
 que in adversam ripam exponit.
 Angelû fuisse abeundi modus pro-
 didit; nam repente evanuit. Illi
 aliquantùm vltra progressi ad ca-
 vernam quampiam divertere, re-
 fecturi somno vires. Postquam evi-
 gilarunt, ad urbem primùm respe-
 xerunt, & fluvium, num quispiam
 fugitivos insequeretur. At verò
 vbi nec fluviû viderunt, nec, quam
 paulò antè deseruerant Urbem, om-
 nem latè regionem. circumspexe-
 runt. Primus, qui se admirantibus
 obtulit, pastor fuit, qui solitudinem
 suam gracili avenâ solabatur. Eum
 fratrum vnus Arabicè alloctus,
 eum Gallicè respondentè audisset.
Gal-

Gallicè quoque ipse rogat, quibus demum in oris versentur. Ille Marchiam gentilitiam arces, & monti impositam Laudunum ostendit. Tanta his auditis omnes lætitia cepit, ut ipsi statum de lætitia nomen dederint. Itaque domum delati ad baptismum primum Ismeriam ad-moverunt: deinde in loco sacre statum sacellum struxerunt, quod hodie grandi templo ductum omnem vicinam Galliam trahit multitudinem miraculorum. Ita ut hodie vix minorem famam habeat apud Gallos Laudunum, quam apud Italos Lauretum.

Scriptis Bandinus Cancell. Ord. S. Ioan. Ierof. Ante annos 200. Item Brofius eiusd. Ordinis procurator e quibus desumpsit R. P. Ioan. Cordier S. I. Provincialis Campanie, & ad nos misit.

GUA.

GUASCONIA.

V.

IMAGO B. V. MIRACULOSA.
ROQUEMADORANA.

V Ti fama veritatem, ita tempus
voces, & rerum nomina cor-
rumpere solet. Roquemador Gua-
sconia: vrbs, ob virginis miraculo-
sam statuam apud Gallos celeberrima,
à sanctis Amoribus nomen
habet, quibus in rupe vicinâ erga
Dei parâ flagrabat S. Amator Eremita.
Vixisse creditur tēporibus Apo-
stolorū, & hanc statuā coluisse, vel
ut nonnulli existimant, suis mani-
bus sculpsisse è ligno. Quæ viri vita
fuerit, non nisi obscure constat;
nondum enim Gallia calamum ha-
buit tantis rebus notandis parem,
vtique gentilijs adhuc Druidarum
lacris excecata. Itaque de obscura
origine nihil amplius habeo, quod
dicam. Miracula ibi fecisse virgi-
nem

GAY/G.F.

rem, nemini non probatum esse
 potest, quando apud loci incolas,
 sanctum, & adhuc integrum (nescio
 tamē, an incorruptū) corpus in hęc
 usque tempora suos honores habet
 Felix Astolli, l. 6. discipulum Chri-
 sti fuisse affirmat. Temporibus Ca-
 roli Magni locum fuisse celebrem,
 inde constat, quod illuc delata sit
 famosissimi Vrlandi celebratissima
 macheta, & Deiparæ ad aram su-
 spensa, quæ tot scriptoribus argu-
 mentum dedit. Nec dubito, fuisse,
 iam olim, qui miracula ibidem à
 virgine facta descripserit; sed tem-
 pus & bellorum incommoda po-
 steritati hæc inviderunt. Antiquissi-
 ma, quæ hodie sciuntur, sub annum
 milles. centes. quadrages. conti-
 gere; quæ Caturcensis Gualconis
 vrbe incolæ sua esse dicunt, quia
 suo bono patrata. Unum est, in
 quo hæc Deiparæ statua, plerás-
 que

que, si fallor, si non omnes superat.

Supra templi portam, nescio quis Maiorum, Campanam non admodum grandem, novo ritu suspendit; nam funem non addidit. Itaque velut inutile tecti pondus non sine admiratione eam peregrini intuentur, quorum pauci sunt, qui negligentiam aditui non incusent, rogantque incuriam causam. Gaudens incolæ hos questus audire, & certatim Deiparæ singularem favorem laudibus extollunt. Sic, inquit, in proximo mari homo Catholicus, cui aquæ mortem minentur, is, si Deiparam nostram rite invocaverit, templumque se promiserit aditurum, hæc campana nobis omnibus inspicientibus non perfunctorie, divina virtute pulsatur, nemine vno vel fraudis vestigium deprehendente, quam nonnunquam peregrini,

ROQUEMADORANA. 41

grini, qui hoc à nobis audiunt, sub-
verentur; tunc proximi quique ad
statuam cum ijs, qui cum tem-
plo præsent, concurrunt, &
preces fundimus pro eo, quem
nondum intuemur, propediem ta-
men defunctum periculo visuri.
Ad sunt quoque, qui & diem, & diei
horam libro ad id à majoribus facte
inscribunt, quem adventantibus è
mari peregrinis, priusquam ipsi pe-
ricula sua enarrent, admoto digito
ostendimus; & in admirationem
rapimus indicato tempore, quo
cum mari & superis luctati sunt.
Nos interea stupentes sine admira-
tione intuemur, quia novitatem
miraculo detraxit frequentia. At-
que hi favores sunt, quibus Deipara
Guascones suos prosequitur.

*Rem totam ad me misit R. P. Joan.
Galliard. Rect. Caturcensis. De hac
statuà scripsit Hugo Farfitus, Ferreo-
lus Locrius, Felix Astolphi; ultimò. R. P.
Odo Giffon, Soc. IESU. LQ.*

LOTHARINGIA.

V L

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
BENEDICTÆ VALLIS.

Benedicta Vallis est in diocesi
Virdunensi, denso, & opaco
nemore collibusque quatuor ama-
rissimè cincta. Hanc vallem quin-
que ab hinc sæculis Albero Virdu-
nensis Antistes S. Præmonstraten-
sium ordini dono dedit, quem ipse
quoque ingressus est. Est in Valle
rudicula facta perelegans, lapideo
fornice concamerata, aris omni-
no quatuor instructa, Deipara
Sacra, cuius curam tres, quatuor-
ve religiosi habent.

Statue, quæ in ara principe tot
prodigijs inclyta ad limpidissimâ
fontis scaturiginem accurrentium
pietati prostat, originem non ac-
cepi. neque, ut credo, scitur, unde
fon-

BENEDICTÆ VALLIS. 43

fonticulo tanta in morbos vis; si-
quidem sive pota, sive parti affectæ
affusa sanitatem præstat plerisque;
nisi à vicina Deiparæ statua, quæ
dodrante supra duos pedes altitu-
dine non excedit, vis illa fluat.
Loculamento lapideo clauditur:
laevo brachio Filiolum sustinens,
dextro malum aureum, eidem o-
stentans, ac faciem leniter incli-
nans, corpûsque in sinistram par-
tem aliquantum rejiciens. Coro-
nâ ducali Deiparæ cæput ornavit
nescio quis Lotharingiæ Ducum,
qui puero IESU regiam quoque
imposuit.

Indubitata fide constat, hanc
statuam iam ducentis ab hinc annis
votivis supplicationibus, & mira-
culorum famâ floruisse, quâ motus
Renatus II. Siciliæ rex, idemque
Dux Lotharingiæ, locum supplica-
bundus adiit, ut Lotharingiâ suam,
cum

tum Caroli Burgundiæ ducis irruptione bellicâ vexatam in eius sine patrociniôque deponeret. Renati filius Ioannes, qui Cardinalitii dignitatem in serenissimâ Lotharingæ domum primus invezit, ac tum Metensis, & ut ea ferebant tempora, plurimum Ecclesiarum Antistes huic S. statuz addictissimus, tantis eam donarijs ornavit; ut in hæc vsq; tempora eius insignia in tribus diversis ediculæ huius locis permanferint. Atque ut de Caroli Belatoris temporibus, quibus utique plures ad auxilia hic querenda adacti sunt, taceamus, superiore seculo exeunte, pacem, quam post bellum sacræ, ut vocant, confederationis Lotharingia obtinuit, votis eidem Virgini nuncupatis, plerique acceptam retulerunt. At verò, si unquam, nuper sanè sacræ imaginis exitium penè imminuit, quan-

do

de Mars Balticus per omnes Imperij Romani provincias grassabatur. Itaque cum Lotharingiam quoque more suo, cadibus, & incendijs deformaret, Barbara Eunecurtia Castro suo Neovihano non indecenti pompa sacerdotum, Nobilium humeris intulit, se Martio turbini tantisper subduxit. Neque tamen interea rustica plebi sua in statua pietas deperijt. Absentem licet, eo, quo steterat, loco honoribus, votis, donarijs ornaverūt, atque ad reditū invitāruūt, quem ipsa virgo non diu admodum distulit. Siquidem, postquam Baltici maris Martiales & plus quàm decumani fluctus Lotharingiam incursum suo obruerunt, & ut solet, recursu suo liberam relinquere, vixdū plenz quiete terris postliminio reddita, S. statua quamprimum numerosissima supplicatione comitante candida quadri-

drigis ad templum secum è Castro
 revecta est. Incredibile dictu est,
 quantum in animis incolarum,
 accolarumque pietas incremen-
 tum acceperit; quàm multæ sup-
 plicationes quantâ pompâ, & ap-
 paratu, quanto studio, sensûque
 pietatis, Metis, Nuccio, Virduo,
 Barraducis, Tullo, aliisque ex vr-
 bibus fuit ductæ satis fuerit dice-
 re, nullam abire hebdomadem, quâ
 non eadem in aede septuaginta &
 amplius sacra votiva peragantur.
 Miracula rara, & magna, magno
 numero, ritè ad examen vocata,
 publicâ Auctoritate typis vulgata
 sunt anno 1644.

*Elzpon: Imaginis hujus, una cum
 relatione misit ad nos R. P. Thomas
 le Blanc, R. Collegij Alesi-*

montani.

BUR-

BURGUNDIA.

VII.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
LIBERATRIX SA-
LINIS.

Infaustum præ alijs regionibus
hoc sæculum Burgundia Com-
ratni fuit, quem Martialis calami-
tas tantum non bellum fecit.

Pestis intus, foris hostis, fames
ubique certatim saas agebant stra-
ges. Pædori violentia insolens, re-
ligioni hereticus furor Turcico
non mitior Tyrannicas dabant le-
ges. Insuperabilis opprimebat ca-
lamitas præ alijs urbem Salinensem:
que hodie ceteris documento est,
quanto afflictarum urbium bono
Deiparae templa stantur.

Virum urbs habuit ordinis Ci-
stercionsis: sacerdotem Petrum
Marmes, in quo nulla virtus, que
religiosum ornare possit, desidera-
batur.

batur. Cana senectus, & penè de-
 erepita, etiam plebi eum commen-
 dabat. Is misertus patriæ in preces
 frequenter se dedit coram Deipara,
 cui vnicè serviebat, non sine lacri-
 mis prostratus. Demum apertè Sa-
 lincensibus, & publicè denunciavit,
 si à bellis esse liberi velint, Mar-
 Liberatrici templum struant, etc.
 communi, senescroa indubitata,
 & certam opem. Multum profuit
 vrbi Salinensi, adhibitam, esse viso
 fidem; & momentum fidei attulit
 ingens omnium opinio vetidici
 spiritus in homine, nemini nisi sibi
 vili, quique nihil vaquam eum
 tanta asseveratione affirmasset.
 Decretum itaque de publico tem-
 plum, & collecti virisq. nummuli
 in fundamenta abiecti. Itè inopia
 fabricam aliquantulum tardabat,
 dum iterum iterumque viri adhor-
 tationibus ad proseguendum opus

excitati Salinenses templum ac-
 magnum ultra fundamentum ad vari-
 pinciter altitudinem educerunt.
 ipso Petro & architecti, & tandem
 non murari officium faciente. In-
 serim obfessa ab hoste vicino urbs
 in pradam non iam destinatur, sed
 poscitur. Nulla tunc urbi contra
 tam potentem vicinum subsidia
 sperari poterant, nullo tum amico
 milite tota in Burgundia viso. Iam
 pradam hostis postridie dividen-
 dam designabat, non sine iactura
 pudoris, quem sextus debilius per-
 ditum ibat, cum ecce novenis pu-
 ella sub vesperam iamiam morti
 proxima repente sitransistans his
 verbis alloquitur: Esce Beata Vir-
 go hostes fugat: quo dicto Maria
 (nam hoc puella nomen erat) ani-
 mulam innocentem confiteri suo
 tradidit.

Eodem tempore longitudo urbis
 C par-

parte ab oratione digressus Petrus ;
 tantorum promissorum reus, obvius
 quosque per urbem sic alloquitur:
 misce, oves Charissimi, Diva Vir-
 go Liberatrix nostra hostes in fu-
 gam agit. Sol iam occiderat, cum
 hæc dicerentur, Nocte ipsa exerci-
 tus omnis cum ducibus, & impedi-
 mentis discessum molitur, & in ipso
 discessu, nemine licet resistente,
 panico terrore perculsus miles
 turbare ordines, tumultuari, pa-
 vore fugere. Rem dies aperuit,
 quando & effusi sanguinis nota,
 & abiecta passim arma ylla sunt ;
 quin & impedimentorum non exi-
 gua pars vivibus in prædam cecidit.
 Quis pñitum, hunc terrorem in-
 cussit hostibus, Salinenses non
 quis vero, ut qui scirent, quæ m-
 hnt hostibus metuendum in vr-
 be haberent, præter Deiparam
 & Mariam, in qua non
 iam

Jam dudum spes suas collocatas habebat.

Res hæc fabricæ Præpositis alas addidit. Itaque non multò post stetit, statque, frequentiam populi Salinensis, & vicinorū accursu celeberrima Ecclesia. In altari Patris Petri jussu stat Virgo scuto militari gloriosa, & residens. Sub scuto arma hostilia jacent. Ipsa inermis est, nisi quod dextrâ sceptrum, sinistra filium tenet, & scuto Burgundico, non tam sui, quàm suorum tutelâ pectus regat.

*Viram ipse ego, qui hac scribo,
provi familiariter Vefontione in Bur-
gundia, O hominis iam pridem de-
functi virtutem sine adulatione
predico.*

SABAVDIA.

VIII.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
MONTIS REGALIS.

MONS. Regalis civitas Pedemontij est, quam Itali Mondovi suâ linguâ appellant. Hæc vicum habet, cui omnia fora invident, & tamen vicum appellant. Celebritatem loco dedit non fictâ, unus de plebe sigulus, non subtilium operum artifex, regulas contentus fingere, & imbrices; & laudasset sapè fortunam, si vel hi è flammis prodijissent, quales optaverat. Filie debet & artis suæ, & lucri augmentum, quæ suasit patri columnam è laterculo erigere, in quâ positam Deiparæ effigiem viatores colerent. Probavit pater filie non improbum consilium; & labore non magno, sumptu penè nullo

MONTIS REGALIS. §

nullo (si picturam excipias) suis ipse manibus opus confectum dedit; primus omnium Virginis in columnâ cultor. Reperit hæc figuli non ficta virtus imitatores. Turmatim concursum est; sed quia vel miracula nulla facta sunt, vel pauca, nec admodum grandia, deferbuit primus hic populi paulatim impetus, maximè quia ~~ita~~ plùs quàm incommoda plerosque avertēbat. Anno 1594. nescio quo initium dante, revixit in Iconem, sacram pietas, & accurrens, apportansque mûnera populus reportavit beneficia, quæ præter omnes naturæ vires cum essent, merito pro miraculis habebantur. Itaque plura, & maiora expectans à virgine civitas, imaginem supplicatione, quàm potuit, celeberrimâ, in urbem deduxit, eique etiam templum à fundamentis erexit. Ita.

C. 3

merc.

merebatur. Ceterum vulnera
 quorum videntur vestigia, parva
 sunt, nec ab inimica, sed incauta,
 manu inflictæ, quæ homo venator
 aves insectans, sclopum exonera-
 vit, vnde nonnulli è plumbo glo-
 buli in virginis vultum delati reli-
 querunt hæc vestigia; nec vllum
 inde invito reo supplicium cælitus
 datum intellexi. Miracula ad hanc
 Virginis venustissimam imaginem
 magna, & magna numero cele-
 brantur; quæ non parùm nocuerunt.
 Figurino cuidam in Helvetia ne-
 scio cuius male fidei Praconi, quod
 ex fide Ioannis Baptista Alberti re-
 censeo, qui quia vir gravis, pius, &
 doctus fuit, non meretur, ut lector
 credat, falsa est præveris scripsisse.
 Is confesso pulpito, ex quo nun-
 quam amplius descensusus esset,
 iam dudum inde exalantem veri-
 tatem vexare ulterius instituit, de-
 in-

inde in Desparam hereticâ garrulitate, & maledicentiâ invecus est, demum ad huius S. Imaginis miracula devenit, quæ omnia falsa esse, & pura pura mendacia disertè affirmavit. Tulit virgo cum filio, contumeliam, & sententiam distulit, dum ipse eam reus sponte pronuntiaret. Ita cum inter eloquentiæ sudores non sine clamore injurias cumulare contumelijs, ad confirmationem oratio devenit, quæ ostendere contendebat miraculorum, quæ ad hanc Desparam imaginem celebrabantur, falsitatem, argumento in rem suam nimis quàm incommodo usus. Si vos, inquit, fallo, sique quæ falsa esse dixi ad hanc imaginem miracula vera sunt, ipsum ego te demonem provoco ad officium, rogòque ac impero, ut me vivum hinc è pulpito ad orationem rapias. Vix finierat infelicitis

eloquentia Rubala; cum ingentem
 adstantium, & ab eius ore penden-
 tium expectationem nec fefellit,
 nec distulit Stygius Alastor; qui
 hominem è palpito repente o-
 mnium conspectui subductū ad or-
 eum, quem optabat, rapuit. Certè
 nunquam, vel vspiciam ab vilo vi-
 vorum amplius conspectus est: &
 ipse repentinus factor, qui tem-
 plum implevit, & quotquot adce-
 rant, plenos horrore fugavit.

*Hæc quidem, & Alastor, in urbe Ty-
 gurinâ nec leges, nec intelligas: abscon-
 dunt probrum factum, & prodeum metan-
 unt; quanquam fortassis aliqui eorum
 non ignorent. Ne rei veritas olim ob-
 livione perires, fecit Sabaudia Dux:
 cui hæc super re interrogati Cantonum
 Catholicorum in Helvetiâ Magistra-
 tus, authenticis hæc litteris testati sunt,
 ut refert in historiâ hujus S. Imaginis
 Phi-*

Philippus de S. Ioanne Baptista, huius
 loci Abbas, & ex eo Ioannes Baptista
 Alberti in libro, quem scripsit de qui-
 busdam Imaginib. Despara per Ita-
 liam miraculosis; unde ego has
 accipi, ad quos remitto
 lectorem.

BELGIUM.

IX.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
DE GRATIA
CAMERACENSIS.

Percelebrem habet Imaginem
Deiparæ vrbs Cameracensis,
quam nonnulli à D. Lucâ pictam
piè credunt. Ea sub annum 1440.
maximâ pompâ collocata est in
facello pereleganti SS. Trinitati de-
dicato. Vnde autem huc illata sit,
non habeo dicere. Nostrâ ætate
Assumptæ Virginis festo die maxi-
mus fit concursus; sed nusquam
facile videris peregrinationem illi
parem, quam ab hinc paucis annis
Belgij vrbes nonnullæ instituerunt:
ex qua vna, quanta sit in hanc Dei-
paræ iconem Belgij pietas videre
est. Anno à partu virginis 1649.
obsessum ab hoste Cameracum est,

majore quàm vnquam periculo.
 Itaque S. Imago publicè venera-
 tioni exposita varios supplican-
 tium casus admittit; quin ipsa quo-
 que per vrbs vicis circumlata,
 non parvè civibus spem libera-
 ndæ vrbs injecit; siquidem IV. No-
 nas Iunij, ipsâ nocte Virginis visi-
 tate, hostem tam duræ obsidionis
 fastidium cepit, urbemque dede-
 ão exercitu omni periculo, metû-
 que liberavit. Hinc dici non po-
 test, quantùm pia illa Belgarum
 studia incrementum acceperint in
 hanc iconem Neiparz de gratia.
 Tanta siquidem excitare pro acce-
 pto hoc beneficio grati animi ar-
 gumenta, vsq; die vniquâ ex sola vrbe
 Duacensi septē omnino hominum
 millia supplicatione vnica septem
 leucarum itinere illuc processerint.
 Qui pompâ sunt comitati afferentes
 nihil se in omni vitâ spectâsse ad-
 picq;

pietatem conciliandam aptius, nihil ad honorem Deiparæ magnificenti-
centius.

Neque breviorẽ viam confecerunt Valencentes, quorum tria, & amplius millia eadẽ die supplicantiarum ordinibus ad pietatem optimè compositis Cameracum delata donis locum honoravere. Ex eo tempore cultus, quanquam antea maximus, ita factus est, ut hodie inter primas Belgij icones numeretur. Deiparæ Imaginem vestis Græca ambit; & creditur à multis libris vestis litteras habere inscriptas. Sed hac super re à me Consultus P. Athanasius Kircher omnium penè linguarum quas hodie scribuntur, petitus, negat characterum illud genus revocari posse ad aliquem gentis ullius sermone-
nem; atque non insolitum Græcis pictoribus vestium limbos
pun-

DE GRATIA

punctis & lineis ornare, quas de-
inde imperiti pro incognitarum
linguarum litteris habuerunt.

*Imaginem una cum relatione ad
se misit R. P. Iohannes Baptista Flor-
boque.*

IMA.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
AVIOTENSIS.

N Omen huic thaumaturgicæ
Imaginis impositum est à loco,
in quo colitur: est enim Aviot vi-
cus in Ducatu Luxemburgensi di-
stans ab oppido Montismedie ses-
quileucâ horariâ.

Statua virginis è ligno est cum
puero IESV. Origo eius, & pri-
mus auctor ignoratur: antiquita-
tem tamen præfert non vulga-
rem. Trecentis ab hinc annis iam
cultam esse vix dubium est. Pieta-
tem acolarum, & profusas opes
templum loquitur, non minùs ar-
te, quàm figurâ magnum, & anti-
quum. Vnde vel incredulus A-
pella colligere queat, prævenisse
beneficijs Virginem tam sumptuo-
sè sibi grates, siquidem ita ferme
inter

NRE DAME D'AVIOT.

SA
gicā
co,
vi.
di.
Cel.
cum
pri
ita.
ge-
nam
ota-
ppes
ar-
nti.
s A.
ffe
ros.
rme
nce

inter homines comparatum est, ut nec in calites quidem officiosi sint, nisi quos prius in se beneficos experiuntur. Ornatur ipsa statu auro, & gemmis, & populari supplicantium affluxu penè continuo. Honores debitos hætenus accepit, hæbitque iam ab antiquo in vrbe Montismedio altare sibi dedicatum, in quod belli tempore militum licentiæ subducta est; utique etiam hoc anno, quo hæc scribo, quæque vrbs dominum mutavit, miraculis locus hic semper claruit: sed quia nullum ad me perscriptum est, quod vel personæ dignitate, vel eventus rari admirabilitate sit eximium, Lectorem ultra morari visum non est.

*De hac S. statua scripsit ad me
R. P. Ioannes de Viron R. Collegij
Luxemburgensis.*

IMA.

IMAGO B. V. MIRACULOSA FOIENSIS.

Cur hæc sacra statua Foiensis
 appelletur, velut quaestionem
 de nomine, illis relinquimus, qui-
 bus ossa præ pulpa sunt, nomina
 præ rebus. A fide Gallica lingua
 derivat. Ætatem statuae pronius
 est inquirere. Anno sæculi nostri
 Nono Querceti cuiuspiam pars ad
 urbem Dionatensem navibus fabri-
 candis designata hanc arborem tu-
 lit, ignaris Belgis, quantorum fru-
 ctuum ferax esset. Fuit, inquam,
 omnes inter procerior vna, octo
 pedes crassa. Hanc in tabulas, et
 signa navalis architectus destina-
 tam excindi radicitus præcepit.
 Est sua quoque, si nescis, plantis
 sanitas, qua viles animæ brevem
 aut longam, felicem aut infelicem
 vitam vivunt, Prostrata suo pon-
 dere

dere moles lignarijs medicis vi-
siam, quo laborabat, diu abscon-
dere nequivit, siquidem caries in-
simis in visceribus deprehensa est,
malū insanaibile utrique, postquam,
ipsam arboris animam, quam alio
nomine medullam vocamus, ac-
cipuit, non levi contagij argumen-
to, unde huic in eadem navi jun-
cta cigna vel solo contactu livo-
rem ducerent, itaque tentata fer-
ro curatio est: sed superabat fer-
ram facta tabes, quapropter ad i-
gnem processum est. Quia verò
nec ab igne vlius curationis spes
affulit, iudicata est hæc arbor im-
medicabilis, & igni addicenda.
Iamque assulatim in frustra discer-
pebatur; cum mediâ fore in arbo-
re propè medullam inventa est, de
qua loquor, Deipartz statua, tribus
omnino ferreis clathris munita.
De hoc miro, ne diu hæreas Lector,
scito,

scito, iam à pluribus seculis non
 infuetum fuisse Christianis, Dei-
 paræ imagines arboribus aliquis
 industriâ excavatis imponere, ferro
 quoque manire, transeuntibus cum
 veneratione profuturas. Hæc mihi
 scio primùm abscondi, deinde te-
 nui cortice obduci ceptæ; demum
 intra ipsam omnino arborem, lo-
 psu temporis sic receptæ sunt, ut
 nec vestigium sui foris solinque-
 rent. Hæc, de qua nunc sermo est,
 penè media in arbore latuit, quam
 octo pedes mensura vis ambiret.
 Quis verò eam quercui inserverit,
 quia nomen ipse suum non adscri-
 psit, nobis vetitum est ulterius in-
 quirere.

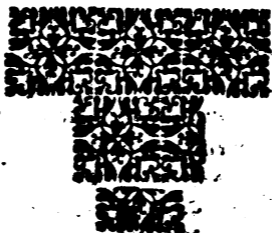
Eruta cum clathris venustissi-
 ma Imago ancillæ cuiusdam celsæ,
 quæ absterfo squalore domum tu-
 lit hero suo Baroni de Celles, non
 sine admiratione visendam. Quæ
 domi

domi reverentiâ sit habita, non constat: certum tamen est, thesauri loco fuisse. Eapropter non ita multò post aliam excavari decenter jubet quercû dictus Baro: huius statuam inferi, & tribus denuo ferreis clathris, sed novis muniri. Statuam publico pretiosam fuisse, infidie pijs raptoris certum fecero, qui duorum iam clathrorum potius, nè tertium quoque effringeret, supervenientium credo importunitas fecit. Itaque ne publicum ex ablata statuâ detrimentum caperet, à loci domino, D. de Euzhez maturè provisum est. Is statuam sacram arci suæ intulit, & in sacello decenter reposuit in annum vsque nonum, hoc est, huius seculi decimum octavum. Non ita tamen latuit, quin patrata passim miracula passim evulgarentur. Momentum quoque venerationi ad.

addidère lapilli cives quæcum re-
 pecti, alij aliter ad gemmarum mo-
 dum colorati: quos medica virtus
 præter naturam, portentosa gra-
 siores fecit. Quæ virtus quis à
 M A R IÆ statua tot seculis illis con-
 servata fluxisse credita est, statua
 quoque iterum publico deberi
 censuerunt prudentiores. Vnde
 sacello in vicem arboris exstructo
 statua 25. Novemb. magnâ suppli-
 cantium pompâ illata est. Hic
 enim verò Virginem inter & Bel-
 gas certatim strenuè est, Virgine
 accurrentium populorum pieta-
 tem summam non minoribus mi-
 raculis remunerante, presentiam
 juxta, ac absentiam, quibus lapilli
 vel collo appèsi, vel peculis injecti,
 iam victis medicorum artibus, sa-
 luti sunt. Mira varij testabantur
 Europeæ populi, quibus Etypon
 6. statua illa è quæ sculptû ob-
 tigit.

eligit. Publicè in templis exponun-
tur passim. hæ statuz, Foyensium
titulo, & quandoque cum Foyen-
si ipsa patrandis miraculis certant.

*Hæc de re litteras accepi à R. P.
Ludovico Marte R. Coll. Dionan-
sensis, quæ vrbs paucis stadijs à Foyens
templo distat. Narratio impressa,
quæ hæc accepi, ait quandoque vo-
cari Deiparam Dionan-
sensem.*

XII.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
CANCELLATA
DUACI.

PRò quàm longè felicitatem nostram quandoq; querimus! quam tamen, nisi exiissemus, ante oculos nostros intueremur. Stetit virginis Deiparæ statua cancellis ferreis inclusa Duacens in vrbe, ad templi murum, quod Canonorum Collegio Divi Petri celebre est. Quis, quove tempore statuam illic tantùm non sub dio posuerit nemo hæcenus fuit, qui vel conjeturare posset. Hæc nempe thesaurorum natura est, vt remoto ab ævi memoria tempore, à nescio quo deponantur, aliter thesauri non sunt. Nesciuit civitas, vt solet, felicitatem suam, dum ipsa virgo linguas infantium fecit disertas.

vt

ut ex ore infantium, & lactentium
 fundata ipsa plus honoris, cives
 plus utilitatis ex huius status ve-
 neratione caperent.

Dudum iam quorundam mos
 obtinuerat, ut redituri è templo
 domum ad hanc diverterent ima-
 ginem, & per transitum Virginem
 salutarent. Fuit itaque, cum civium
 nonnulli ardentius precarentur,
 octavo Iulij, anno à partu virginis,
 millesimo quingentesimo quin-
 quagesimo secundo, interim, ut
 solet, pueri inter clamores & cre-
 pundia eodem in loco innocenter
 lusitabant, & non parùm viros pre-
 cantes turbabant. Lusam ab ijs diu
 est, cum tandem iungo minacibus
 oculis frontem asperavit irascenti
 similis, caput movit, & manu etiam
 verbera intentevit.

Vidit hæc omnia innocens ætas:
 steterat comæ, & vox faucibus
 hæsit;

befit; in óxq; dilapsi domum quis-
 que suam confugerunt. Magna ex
 pallore vultus, membrorumque
 tremore parentes suspicati, quis-
 que suamrogat tremoris, pavoris-
 que causam. Illi metu prope clin-
 gues peculantiam suam primitiva
 quisquis sine luctu fatetur, tum &
 virginis in fronte rugas, & tristes
 oculos, & manus minaces neces-
 set. Credi non poterat tantula æ-
 tas tam doctè mentiri. Patefacta
 tamen testibus auditis veritate pa-
 rentes, collatis consilijs ad imagi-
 nem primùm ipsi decurrunt, ve-
 niam pro filijs deprecatur sed cùm
 nescio quo coelesti gaudio delibui-
 ti redirent, fama properè sparsa,
 intra sesqui horam totam ferè vr-
 bem Virgini stetit, in preces, & vp-
 ta pronam. Primo ostiduo die no-
 ctæque momentaneæ temporis non
 fuit, quæ in à frequentissima multitu-
 dine

dine sub dio Virgo honores acciperet. Cumque populus nec humidæ noctis injurias, nec diurni solis æstus ferret, obtenta sunt vela, & ut sacelli tumultuarij forma quædam pietatem auget, additum est tentorium militare, quod Ianiones Virgini tantisper commodarunt. Et verò simul ac sanitas cuiusdam reddita est, ære campano è turri frægnum datum admonuit officij vâbem à se in Deiparæ obsequia pronam. Primo triduo sex claudis ambulandi facultas, vni cæco visus, vni mortuo vita impertita; ut ea taceam, quæ, quia Virgini non rara, ideo nobis mira esse desiere. Et quia nec dum Duacensium pietas in Virginem desijt, etiamnum Virgo nec raris, nec exiguis beneficiis affectum in eos suum demonstrat.

Hac de re ad me R. P. Hubertus Wildenheim R. Collegij Duacensis. R. P. Antonius de Balingen in Calendario Mariæ 8. Julij.

D IMA.

XIII.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
AQUALIENSIS.
PROPE LEODIVM.

Titulirationem à me lector non
exiget, quando Imago sacra de
Dieupart appellata, nec à loco, nec
ab homine nomen habet, nec quis-
piã est, qui ad me perscripserit. Nam
cui vel partem DEI, vel apparen-
tem DEVM à grammatico regu-
lari expresseris, nondum tamen sa-
tisfecisti. Maneat itaque & hoc in-
ter ea, quæ nobis tempus subduxit.

Aqualis oppidum est in ducatu
Luxemburgensi, quatuor leucis Leo-
dio ad Amblavam fluvium distans.
Fuit olim in templo parochiali
Imago Deiparæ sculpta, & colu-
mella, ut vides, imposita, miracu-
lis celeberrima, populique in ad-
versis vaicum, sed certum refu-
gium.

gium. Advenit ultimo Leodiensium bello auxiliaris è regno missus, secumque Calvinum ferens, templum incendit, cum templo ipsam Deiparæ Imaginem in cineres redegit. Quare iam, quò libri devenerint, quòs beneficia Virginis implebant. Columella tamen, cui S. Statua insistebat, nescio quâ numinis providentiâ inter ignes illæsa stetit. Miraberis, lector, credesque miraculosam esse hæc Deiparam desisse, quæ statuae suæ, ut solet, nõ porrexit adjutricem manum. Sit sanè, in quo fides vera, quæ parvulorum scandala nescit, fideles suos aliquando per exerceat. Si Virginis Filio pulchrum fuit subire turpissimam mortem; cur Matri indecorum sit, si ex tot statuis vnâ hereticis permittat, indignis, quos per miracula convertat. Resedit tantisper in fede, quam pridè

in collumella occupavit statua-
 dum cives aliam & priori, quan-
 tum artifici licuit, similem repe-
 nerent. Quod mox refecto templo
 fecere. Tum enim verò, & ista cum
 statuae prioris formâ virtutē quo-
 que induit, quamprimùm in prio-
 ris locum successit. Certè benefi-
 cia non parcit nunc Virgo in mi-
 seros prodigit. Omitto quæ passim
 alibi quoque fieri solent. Illud sin-
 gulare, hanc quoque solere mor-
 tuis sine lavaero baptismi parvu-
 lis vitam conferre, dum rite abluti
 ad cœlum præparentur.

*Imaginem una cum relatione mi-
 sit ad me R. P. Ioannes de Viron Re-
 ctor Luxemburg.*

nd
oe
ph
ue
io
je
ef
ni
te
te
a.
v.
a

—
mi
Re

A

G. A. V. G. f.

XIV.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
BONÆ SPEI.
VALENCENIS.

Distat sacellum hoc non plūs
medio millarij ab vrbe Han-
noniæ Valencenis, concursu pere-
grinorū, & miraculis celebre. O-
riginem tantę pietatis hanc accipi;
Anno 1625. Iubilzo, Rhetorices
Soc. Iesv ea in vrbe Professor suus
ad Deiparę cultum, vt solemus, ad-
hortatus inter alia dixit, mirari se;
nullam hęc, vt alibi plerumque,
ambulationem esse, quę ad sacel-
lum quodpiam Deiparę duceret.
Valencenates vel ideo plūs ceteris
urbibus Beatę Virgini obstrictos,
quod ipsa manu suā Virgineā filium
maris vrbis circumvexisset (& eti-
amnum adest) tam pesti arcendę,
sum vt Valencenates sibi devinci-

ret. Dictum satis pronis in Virgine
 nem animis. Proximâ à scholis fe-
 riâ plus centum Rhetorices disci-
 puli de loco consilium ineunt, quo
 Virgo à deambulantibus posthac
 visitaretur, maximè postquam vnus
 statuam produxit Foienti parem.
 Non diu querentibus quercus ob-
 iecta oculis est, ad quam per am-
 pliam perveniebatur planitiem. Illi
 decurso protians campo locum in-
 quere statuæ parant, ablato cum
 samentis cortice, cum etiâ è com-
 portatis arborum vicinarum habi-
 tationem construunt, sacello non
 ab similem, tum etiam & cande-
 las. S. Imagini accendunt, & non-
 nulla, quæ secum attulerunt, orna-
 menta addunt; & quia magna spe-
 rabant, vnus omnium consensus
 Matrem bonæ spei terque quater-
 que inclamat, laborè que dimidiij
 diei precationibus Virgini gratis

concludunt. Vtique frequentius
 reditari, postquam nemo domum,
 nisi spe plenus, redijt. Rhetores
 centum facile populum gymnasij
 traxere in admirationem primùm,
 deinde etiam ad tam pij exempli
 imitationem. Secuta deinde iu-
 ventutem litteratam gravior ætas;
 quandoque campum impleverunt
 non pauciores quinque millibus.
 Iucundum fuit Duci Arschotano
 suo in cespite hæc fieri; templum
 itaque suo ære (quanquam & verba
 de suo dedit) molitus est, mole non
 grandi, sed quod deinde R. R. P. P.
 Carmelitanorum cœnobio auctum
 est, & pluribus utrinque arborum,
 & longissimis ordinibus, per quos
 ad plura utrinque sacella perveni-
 tur, in quibus JESU passionem
 recolas, priusquam ad Matrem bo-
 nae spei pervenias. Nocere non
 parùm loco bella superis inimica.

80 I M A G O B. V. M.

Constat sibi tamen adhuc cum fama miraculorum sacer locus.

*De quibus extare librum impressum
asserit, qui de hac Imagine ad me per-
scripsit R. P. Emerardus Hakim Provincialis.
& R. P. Gilbertus Soc. I. E. S. S.
Bimont. Rector Valenticensis.*

AVSTRIA.

XV.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
STERNBERGICA.
VIENNÆ.

Terum Inconoclasticæ hæreseos mentionem facio. Prodigiosa Deiparæ statua, quæ Viennæ in templo S. Hieronymi PP. Franciscanorum colitur, per ignem ad hos honores à generoso iconoclasta est evecta. Is fuit Illustris & Generosus Dominus, D. Andreas Baro de Sternberg, ad exteros, vti mos est, profectus pecunias largè profudit, mores mutavit, & linguam, quin etiam Lutherum exiit, magno suo bono, nisi induisset Calvinum. Reduz domum bella spiravit, bella horrida bella; sed ligneis tantùm hominibus timendus, statuis, inquam, Divorum, quas

D s

quas

quas omnes diligentissimè conqui-
 sitas, è ditione sua gentilitia com-
 portatas vnum in rogum coniecit,
 vt omnes vnum bustum faceret; &
 adhæc summâ fide seruari imperia
 domini sui curabant. Itaque vide-
 re erat templa altaribus viduata, &
 vastitatem Isauricam, ita exilium
 omnibus Sanctis indictum, vt ne
 picti quidem aut sculpei hîc loci
 posthac comparerent. Ingentem
 Grienbergæ in arcis atrio (vbi hæc
 fiebant) pyram fecerunt: cumulatae
 in vnum sacrae opes. Quis primus
 (nam nemo aderat qui iugeret) fa-
 cem pyræ admoverit, non refert
 dicere, quando omnibus vna mens
 erat, ad heri mores plus quàm opus
 fuit, erudita. Surgit fumus, ardēt-
 que igne in vno quidquid pluribus
 Sæculis maiorum pietas reverentiæ
 & opum in Cælitum Imagines cu-
 mulavit, vnâ Deiparæ exceptâ sta-
 tuâ,

tuâ, quam flamma libavit tantùm. conquestus eâ super re servulorum vnus, jussu Domini eam in partes impacta securi discerpturas, istu non amplius vno, cuius tamen vestigia hodiè que videntur, S. Imagini nocuit. Sed, nescio quo malo, repente correptus vitam funestissimâ morte sub vesperam clausit, & totius diei ingentem lætitiâ non parùm confudit, utique postquam nemo fuit, qui S. statuam oppugnare porrò auderet, agrè inventus est, qui eam ex heri imperio in arcis angulum abijceret. Nec tarda, aut levis ipsum herum pena secuta est. Eversâ protinus mente in rabiem actus, ne obvios quosque interimeret, carceri mancipatus est. Hic vitam traxit omni morte miserio rem inter paleas, & sordes suas miserè consumptus. Mirum, erat, vnde homini tantum robur.

D 6 accel.

accesserit. Digitis juncturas vetu-
 stissimorum & ingentium lapidum
 tentavit, non nullo effectu, ita ut
 quandoque resectis elathris ferreis
 muniendus fuerit, quod nonnemo,
 qui locum vidit, ad me perscripsit.
 Vix reperti fortissimi lanionum,
 qui magno numero conglobati
 certis temporum intervallis, non
 aliter ac hominem interfecturi in
 carcerem per apertam portam ir-
 rumperent, hominemque periculo
 suo attonitum tantisper vinculis
 confringerent, dum alij conge-
 stas sordes egerent. Atque in eū
 modum nullo unquam vel vnius
 momenti intervallo annos am-
 plius quinquaginta exegit, do-
 nec paucis ante mortem diebus,
 cum eum resipiscere, & ad melio-
 ra converti consilia nemo non o-
 ptaret, oblatam sibi per visum Dei,
 paræ statuam identidem verbis,
 gessi.

gestibusque à se abigeret, & vitæ
malæ imponeret finem non bo-
num. Anno 1629. Maij die 2.

Fratrem habuit infelix Andreas
Ferdinandum, in eo felicem, quod
exactis pueritiæ annis in aula Æni-
pontani Archiducis Ferdinandi
suffectus fuerit hæres vivo fratri
Andree. Accidit, vt Andree fa-
muli, domino suo neutiquam me-
liores, excitato igne in atrio arcis
medio, nescio quæ scruta combu-
rerent, iterúmque hanc adorti sta-
tuam in medium rogam conijce-
rent. Auditus mox velut tor-
menti bellici ingens fragor, & sta-
tua factò saltu extra rogam in a-
trio confedit. Dominicus de Gen-
tilibus, & Petrus de Nagerá impe-
riales choraulæ, qui tunc commo-
dùm Ferdinando, musices amanti-
simo, aderant, audito fragore, &
visâ fragoris tantî causâ, displicere
sibi,

sibi, quæ gerebantur, disertè asseruerunt; maximè postquam iterum injecta rogo status ligneis, quin etiam ferreis contis verabatur ignes fugere. Domino itaque tantum fervorum scelus conquesti, cum omnia pia expectarēt, aliud responsū non tulere, quàm servos Andreae fratris Picardos esse, & agere superstitioni suæ conformia; & verò etiam identidem vociferabantur, ab hoc ipso dæmone (statuam intelligebant) herum suum adum esse in rabiem. Iussicamen sunt eripere flammis, & loco suo, unde protaxerant, restituere. Fecerunt officium famuli, & unimanum Dei-paræ signum. (nam manum alteram, dum flammis eripitur, improbus lanista amputavit) in cavernam priorem cum contumelijs truserunt.

Die postero Ferdinandus Pragam

gam iter instituit. Vix domum suam illic ingressus, in furias agitur, & rabiem, striccióque mox gladio hostes insequitur, qui nulli auderant. Vix à matre persuasus triclinium accessit; sed meliora suadentem non ferens, enses, quem antè in hostes strinxerat, in matrem egit; quæ eum receptâ in viscera morte in alterum vsque diem luctata, post nonam antemeridianam obiit. quâ ipsâ horâ Grienbergæ (quæ duodecim levcis Praga distat) Andrea Frater sic vaticinatus est? Ferdinandus Frater fecit, quod ipse debobam: iam mortua est. Neque interpretem hæc vaticis vox invenit, dum ex vrbe Pragensi tristissimus rei nuncius veniret. Voluere amici ad Bohemiæ, sive leges, sive consuetudines parricidam præcipitare per fenestram in subiectam plateam; sed amenti mi-
tior

tor pœna obtigit, rigidus carcer, ideo felix, quòd captivo (quæ Dei est miseratio) reddiderit rationem, quam ademerat libertas.

At ubi se mortem attulisse matri intellexit, carceri addidit spontanea tormēta: multum precibus, multum lacrimis dedit, genibus ita nixus, ut cutis non callum ferret, sed continuo attritu lacerata carnem in hoc officium substitueret. Hoc nempe est generosè panitere. Allatam denique mortis sententiam intrepidè excepit, & ad eam subeundam sic se paravit. Advenienti Sacerdoti de genibus obviam processit, nudis, & ut dixi, attritu ad imam carnem consumptis, non sine vi sanguinis, quo subiectum triclinij pavimentum imbuit. Factâ exomologesi divino viatico refectus est, & postero mox die paratum ingressus balneum utrumque brachium.

pra-

præbuit; inde per mediam venam cum sanguine animam emisit.

Tertius superest frater Ladislaus equitū Tribunus sub Rudolpho II. in Hungaria. Hic cepit invocare nomen Dominæ, & S. statuam suo liberatam antro cognatæ fœminæ religiosissimæ tradidit depositi jure paulo post per Nobilem Juvenem Gerardum de Tassis in castra defetri imperavit. Ibi tentorio proprio velut templo excepta est. Missæ sacrificium diebus ferme singulis celebratum, momentum dedit publicæ pietati, quæ iam novo ritu eò devenit, ut quantum per leges militares licebat, è diversis castrorum partibus à milite Christiano peregrinantium more visiteretur. Quo año statua in castravenit 20. sept. die pugnatum feliciter cum Turcis est: qui utique memores anni millesimi sexcentissimi

tertij oblivisci non potuere duodecim eorum millia casa, plurimos, quos pavor egerat in Danubium, aquis haustos. Nemo Christianorum fuit, qui tantum beneficium non adscriberet Deipara, quæ cultum statuae suæ exhibitum ita compensabat.

Victoriam secuta, ut mos est, licentia militaris. Ladislaum ad ludum traxit, quo Generoso Baroni de Thurowſcki Polono inferior mille ferme vngaricorum ducatorum debitor factus est. Is cum Ladislaus solvendo non esset, totius debiti loco S, statuam poposcit; nec difficulter obtinuit, & reverenter habitam octavo post die carro imposuit, cui claudum, sed præ cæteris carum equum junxit, qui eam Viennam vsque in novum forum, nullo læbæ pedis indicio alacriter devexit. Hæretica Polono conjux fuit, in quam non parum contulisse

se

Ecce credo de naturâ suâ serpentem,
 qui Micholem Davidis Conjugem
 mordacem fecit. Nimirum hæc &
 virum pariter, &, quia peior illa
 fuit, etiam S. statuam, &, quod pes-
 simum erat, ipsam Dei Genitricem
 infectata, maritum turbavit. Is, ne
 paria Sternbergicis mala conjugem
 premerent, S. statuam, R. P. Bona-
 venturæ Daumio, è D. Franciscæ
 familia Commissario, dono dedit:
 qui ex piorû corrogatis largitioni-
 bus statuam primùm decenter or-
 navit, deinde templo D Hierony-
 mi ex iisdem largitionibus con-
 structo, anno 1607. magnâ pompâ,
 intulit: ipsum altare Baro Wen-
 seslaus de Sternberg ære suo fieri
 curavit.

Ladislaus parvipendens, quod
 statuam Virginis vendidisset, im-
 memor pœnæ, quâ Esau venditor
 primogenituræ luit, primùm in Bo-
 he-

henriam concessit, & conjuratis se
 miscuit, tum in Poloniam deflexit,
 inde amicitia specie in Bohemiam
 reductus, demum inter rebelles
 numeratus capite cum cæteris ple-
 ctendus erat; sed quia mitior sen-
 tentia ijs obtigit, quibus Catholica
 fides fuit, in carcere vitam finijt.

*Ne hæc narratio Austria & Bohe-
 mia notissima, & Vienna typis data,
 minorem tibi estimationem faciat de
 nobilissima, & antiquissima Dominorū
 de Stellis prosapia, scito paucos fuisse,
 imò non nisi unum unicuique familie
 probum Andream. Heronum filij
 quandoque noxa sunt. Ceterum cara
 Ecclesie debet esse hac familia, è quā
 vnus ante quatuor secula Tartarorum
 immensas copias deleuit ad Olomu-
 cium, & propria manu ducem illorum
 occidit. Ex alia lineā Petrus Meliten-
 sis eques ferocissimū illum Hussitarum
 . Du.*

*Ducem Ziskam fudit : cūque nemo
 esset, qui etiam caeso duci rabiem Husi-
 ticam multis annis grassantem com-
 pesceret ; duo tandem Sternbergici Ba-
 rones ita eorum reliquias quodam
 pralio deleverunt ; ut ab eo Taborita-
 rum furor campum apertūque Mar-
 sem fugerit. Horum, inquam, & eo-
 rum, qui hodie vivunt, praclaram vix-
 tatem unus Andreas non obterit ;
 quia unus est, & sequaces
 non habet.*

FRANCONIA.

XVI.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
DETTLBACENSIS.

PRŌ quantum refert, primas
operis cuiusque, quod suscipi-
tur, cogitationes celo dare: quod
si fiat, felicia alchimia velut virgula
Midæ in aurū vertetur: omne quod
facis, & non nisi celo vendi dignū.
Ita nempe si oculus tuus simplex
fuerit, totum corpus tuum lucidū
erit. At vero ubi primarū cogita-
tionum factus est dominus, qui cir-
cuit leo, penē diem perdidisti, &
tantū non perijisti. Germaniæ
populis vnā cum fide instillatum
est, nullum exordiri omnino opus,
nulli dare labori principiam, quin
solemne illud, **IN NOMINE DEI,**
pronuntient. Ita laborem simul
solantur, & pretiosum faciunt.

Sed

B.K.S

Sed ut non semper parentum mores, præsertim boni, abeant in filios, & rariùs in nepotes, ita in hoc quoque à multis iam pridem descitum est. Sic opifex à lecto ad officinam, colonus ad agrum delabitur, nullo Christiani hominis indicio. Cives Detlbacenses in Franconiâ in magnæ felicitatis parte ponunt, habuisse olim unum è suis, qui motis huius propagandi studiosus locum ante portam elegit, quem omnes ad opus manè exituri non possent non præterire. Hic columnam posuit ære suo lapideâ, eisque capitelli in vicem, decenti in loculamento Deiparæ dolorosæ statuam imposuit, præterituris & ad opus agrorum, vinearumque properantibus solatium. Nemo fuit, qui sine reverentiâ præteriret hanc Mariæ positam columnam, plerique flexo genu opus omne dixerunt.

96 IMAGO B. V. M.
urnum dicabant Deipara, simulque
& vires & felicem laboris succes-
sum postulabant. Fuere quoque,
qui longiore prece, & Deipara si-
mul dolores, & suos non perfan-
torie considerantes, nullo operis
tantisper intermissi dispendio, gra-
tissimū dedere spectaculum. Cre-
debantur Ægyptij omnē, quæ cir-
cumiacentibus terris è cælo debe-
batur, fertilitatem Obeliscis sur-
traxisse in suam. Fabula est. Verius
dixerim, Dettlbacenses omnem
caelestium imbrium gratiarūque
copiam, quæ toti Franconiaē debe-
batur, hac columnā ita disposuisse,
vt hīc loci, & apud Dettlbacenses
velut apertis cataractis scaturi-
rent, posthac in omnem Franconiaē
agrum dispensandæ.

Videbatur optare Deipara, co-
lumnā exerescere in templum, &
pro cultoribus brevis statera singu-
lis

His Anno 1504. dare debebat homo
 nauci & villis anima, ne quis post-
 hac caufari poffet, quempiam hic
 loci à Deiparâ vel præteriri, vel
 contemni. Rem Trithemius nar-
 rat; ex quo illam accepi. Fuit, in-
 quam ex infimâ plebe Nicolaus
 Lemmerus, vino plûs, quàm census
 ferret, deditus. Hic Enceniorum
 fefto dionefeo quo in psgo ante
 meridiano tempore utcumq; cele-
 brato, videlicet non quoque divifum,
 cum Deo haberet in fe imperium,
 exantlatâ vifque ad meridiem labo-
 riosâ puerat, cum fuf-focilibus ad
 tabernam deflexit. Hic inter po-
 eula, ad pugna primùm, deinde re-
 nulentior factus eriam, ad rixas de-
 lapfus eft, donec ad gladios, & pu-
 gnas devenit. Non intereft obfcuri
 congefus caufis inquirere,
 quas leviffimâ gædante ve graves
 nunquam, ita pteruamque tales ha-
 bent

bent, quarum memoriam vel ipse
 auctoribus subtrahat, temeraria,
 & prae alijs omnibus ipse postmodum
 querere instituant, vnde in capite
 vulnera, in lacertis ac humeris tu-
 bera. Cuius praelium, quod ab a-
 micis hostes non distinguebat. Ni-
 colam ita excipit, vt seminor-
 tuus domum deferendus esset in le-
 ctum, vnde vivus nunquam esset
 surrecturus, Quid ijs actum sit, qui
 arma capere ausi sunt, & gladii cau-
 sa, fuere, non inquirio, de falce
 mittam in messem. Causa dicorum
 Nicolaus, apud integrum lecti v-
 nius incolae sic habuit, vt membro-
 rum vsque exiguum, rationis rari-
 tatem, linguae vero haberet omnia
 ne nullum. Vt apud ceteros ho-
 mines mala nunquam sola sint, hic
 conspirasse omnia contra vnum
 videri poterant, eo ferocia, quod
 paupertas, malorum omnium pi-

num, in hoc etiam effet maximum, hominis quippe mores paucorum misericordiam ciebant. Plus anno ita Nicolao dolendum fuit, dum rationis usus ex toto rediret, ad superstitiam, & præcipuè Deipsam conversus, dolore primùm peccatorum suorum, tum etiam calamitatis atrocitate flexit misericordiz Matrem. Nocte siquidem sequente videre sibi personam visus est hominem, qui sanitatem sponderet, si voti faceret: ad hanc se Columnam cum candelâ, sanitate integratâ accessurum. Profuit Nicolao non fuisse è sapientum illorum tribu, qui auctoritate plûs quàm Manlianâ superis prohibere, ne posthac vli hominum in somno loquerentur, nî sibi lo excipi vellent. Nicolaus præpostere huius sapientiz, siue ignarus, siue incurius, quamprimum, excoffo se mñò, vigiliz est redditus, præ o-

manibus veneratus est tam utile somnium; tum, quâ potuit pietate votum edidit, apportandæ ad Deiparæ statuam candelæ, cum primùm per vires posset. Vim voti fuere primi qui sentirent chirurgi, qui non sine admiratione confexere, & pertinacia habens coire vulnera, & in pus maturari, ceteraq; mala, quæ tot fraudassent pharmaca, sine pharmaco sensim evanescere. Postquam verò ipse Nicolaus brevi tempore iterum se hominem esse, & sanum vidit, sibi primùm, deinde & alijs in pretio esse cepit. Quapropter quamprimùm emptâ à propolis candelâ ad sospitatricem columnam properat, acrisque, uti decebat, Deiparæ gratijs, quid candelâ agendum, atq; ubi locorum relinquenda sit, deliberat. Interea fessus de viâ proximo in cespite confidens in somnum labitur; cum à monitore

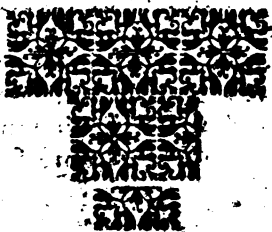
torè suo iterum iubetur candelam
 in vrbis vsque curiam deportare,
 & pleno fenestui, qui tum commo-
 dùm conveniebat, rem totam de-
 narrare. Nec tardum habuit mo-
 nitor iste (quisquis fuit) Nicolaum,
 curiam accedit, & Patribus somnia
 sua, & quid, si ve portendissent, si ve
 præstitissent, intrepidâ oratione
 exponit.

Somnia sunt, & somnia demen-
 tis inelamant, hoc vno beati, quòd
 non amplius impiè, sed piè delirer
 Nicolaus. Postquam verò præpo-
 sita hæc sapientia detenuit, fue-
 re, quos ordo loquendi tangebatur,
 nonnulli, qui misiora sentirent.
 Aiebant hi, se à maioribus certâ
 fide accepisse, iam olim ad hanc I-
 maginem æris campani sonum sa-
 crum auditum fuisse, qui utique,
 si quidē esset maioribus fides, tem-
 plum portendisset olim hic loci
 E. ; Dei.

Deipara extruendum. Ita disces-
sum est. Nicolaus relicta cande-
lâ in curia domum proficiscitur, &
quæ in senatu audisset, de æris cam-
pani sono olim audito, quæque i-
pse vidisset, audissetque in somnis,
denique quæ coram senatu dixis-
set, passim omnibus narrat. Ita
cessaret licet senatus, populus ta-
men ad vota, & preces conversas
fecit, ut ex ære, quod divites plebis
primo concursu congesserant, bre-
vi sacellum staret è ligno, quod I-
maginem sacram, & appensa ma-
nera defenderet. At illo ipso
anno 1404 tantum piè contulit
Franconia, ut brevi templum no-
num & amplum staret. Iam Dei-
para Dettlbacensis ob miracula in-
tegro seculo patrata eo loco est, ve
etiam confinibus Franconia, ac
longius positis pretiosa sit.

Histe-

Historiam scripsit Ioannes Trithemius Abbas Spanheimensis, Vir doctus & religiosus. Miracula plures alij. ad mo. Imaginem misit R. P. Bartholomaeus Steinson, Rector Collegij Egrani.

XVII.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
WEYERENSIS.

ANdecensium Bavarie Comitum Ducalis Profapia multos Ecclesie Divos dedit, quorum aliquos Summi Pontifices in album Caelicum situ consueto retulerunt. Hos inter fuit Otho successionis ordine octavus Bambergensium Praesul. Is ubi suos sibi ita constare vidit, ut absentiam Praesulis nullo fidei morumque periculo tantisper sustinere possent, ardore fidei, & Apostolico spiritu Pomeraniam ingressus est, illatrus genti, idolis etiamnum subiectae, fidem, & cum fide Christianos mores. Factum hoc est tanta cum Othonis gloria, ut, licet patris passim miraculis illustris esset, Apostoli tamen titula longè factus sit illustrior. Bis o-
mai.

minino Pomeraniam ingressus est, bis magnos in fide propagandâ progressus fecit, viditque arduum opus esse, & Apostolis, id est, primis prædicatoribus, nunquam non difficile, fructum labori parem, producere.

Multum ad hoc contulit, quod parentes Othonem à prima infantia dicassent Deiparæ, atque ipse per se plus Mariæ, quam Matri devotus à puero extitisset. Præ cæteris tamen Virgini gratum fuit votum, quod in confinibus Franco-niæ Virgini fecit, se sacram ædem, quæ tunc ibi commodum fundamenta acceperat, Deiparæ dedicaturum, si audiretur à Pomeranis, fidemque auditores suscipere. Non ita multò post populum ultra spem expertus morigerum, & in fidem prouum, ad suos intermutua gaudia rediit, templum, quod into-

rea ultimam manum acceperat, eâ pompâ, quam illa ferebant tempora, Virgini dedicavit.

Atque hoc primum Weyerensis Virginis miraculum haberi potest, quando non sine miraculo contigit, gentem barbaram ab idolis ad veram fidem transire, sine sanguine sui Apostoli.

Exinde iam Weyerense templum tot iam seculis nunquam non magnis populorum accursibus celebratum est. E miraculis quæ R. D. Fridericus Fornerus Episcopus Hebronensis, & Bambergensis Suffraganeus, magno numero conscripsit, & edidit, duo affero; primum esto.

Puer parvulus, penè infans, lethali oppressus morbo ter ad extrema devenit; animam egit, & si parentibus credimus, ter mortuus est. Ter quoque parentes, voto aurei

nummi facto, Weyerensem Deiparam invocârunt, semper felici successu, nisi quod nec primo, nec secundo ad vitam reditu perfecta redierit valetudo, quæ tandem ex tertiâ morte. cum parentes tertium nummum vovissent, ex integro est restituta.

Alterum prodigium Iuvenis fuit, qui post plura stipendia sub Carolo V. in Vngaria à Turcis, dum incautiùs pugnaret, captus est, & Belgradum ductus, inter vincula, & compedes tristissimâ expectatione servitutis. Primâ statim nocte marcebat: quam eousque precibus ad Divam Weyerensem (nam illis è terris fuit) consumpsit, dum contentione precandi feissus, & vinculorum pondere degravatus sponte in terram prolaberetur in necessariâ quiete. Interea Virgo pro eo plus, quàm ipse sciret, sollicita mandavit Angelis

gelis suis, ut in manibus eum portarent, ne forte offenderet ad lapidem pedem suum. Illi ad guttur, Reginae suae promptissimi homines suavisime sopitum Belgrado Weyeram usque sine sensu deportant, & ad Altaris summi gradus deponunt vinctum, ut erat. Tempus erat, quo aedificius monebatur, populo facere copiam templi. Is viso hospite, fure ratus, facturus officium suum erat, quod exhiberi furibus solet. At vero ubi e somno excitatum vinctumque vidit, non aedituus magis furem vinctum, quam is aedituum stupuit. Diu uterque, in alterius vultu haesit; neque aedituus capere satis potuit, quae miles inter lachrimas, & singultus referebat. Inter haec plurimorum oculis (nam interea populus convenerat) rumpuntur vi latente vincula; defixis admiratione omnium animi.

animis res penè incredibilis exponitur. Nemini dubium fuit, quin Deiparæ hoc beneficium deberet miles, quando nemo erat, qui ferrum, quod manus, collum, pedesque constringebat, absque fabrilibus instrumentis rumpere posset. Itaque rupta divinitus vincula argumento fuere, vera quoque esse, quæ de Belgradensi carcere Iuvenis memorabat.

Imaginem ad me misit, & de templo Wyerenfi plura ad me scripsit R. P. Bartolom. Steinson, R. Collegij Egrani.

BEL.

XVIII.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
 CONSOL. AFFLICT.
 BAMBERG. SOC. IESV.

Quo tempore in fide Catholica
 Widderna-urbs binis Wimpi-
 pã Imperiali leucis distans stabat,
 amorem venerationemque præter
 alias pietatis exercitationes in Ma-
 riam Virginem singularem alebat.
 Accepta fuisse Cælo gentis in Dei-
 parã studia, miracula declararunt.
 Vnus è vicinis montibus frequen-
 tiã viatorũ terebatur; seu quòd cõ-
 pendia eo tramite quærentur iti-
 neris, seu quòd clementiorẽ viam
 loci natura negaret. Cũque in-
 ascensu nulla cuiquam fatigatio,
 aut torpor obreperet, quin & one-
 re se leuari sentirent bajuli, admi-
 ratio, ac stupor aliquamdiu homi-
 nes tenuit, nullã animis succurren-

te causa, cui rem tam prodigiosam
 contra naturæ leges adscriberent.
 Habet hoc omnis nevitæ, ut vehe-
 menti quadam vi ad se trahat, ra-
 piatque mortalium animos; quip-
 pe quibus innatus est sciendi appe-
 titus. Verùm ubi impetus deser-
 buit, capiteque velut è tenebris
 promicare latens ratio, aut certè
 nuda experientia abire in consue-
 tudinem; tunc nimirum existima-
 tionem paulatim vilescere, admira-
 tionemque in contemptum quen-
 dam verti videas. Widdernensibus
 sic evenit, apud quos ascensus ille
 montis miraculo facilis, omnem
 fere lapsu temporis miraculi opi-
 nionem amisit. Avertere subin-
 de qui locum accolabant, solum na-
 turam fecundam, & cultura diligens
 accederet, proventus vini vberes
 polliceri. Igitur ad motæ operi ma-
 nus, monsque à vepribus expurgari
 captus.

ptus. Locus erat ipso in vertice,
 dumis etiamnum horridus, ac nul-
 lo subactus ligone, ad quem quò
 propius fossores accederent, eò
 recreari magis viribúsq; refici sibi
 videbantur. Primum ergo ea de re
 sermonem, ut sit, inter se miscere:
 tum curiosius oculos circumferre
 incipiunt: demum spinas inter ac
 sentes Imaginem conspiciunt B. V.
 Puerum IESVM inter brachia
 complectentis, mole ex alabastro
 haud grandi, nullo alio quàm sen-
 tium, spinarúmque tectam vela-
 mine. Quis hic eis religionis inje-
 ctus ardor, quæve ex dulcissimo
 Imaginis aspectu oborta sit lætitia,
 nec ipsi opinor satis dicerent, si
 adessent; neque nos exprimere
 calamo possumus. Cerrè poten-
 tissima est ad commovendas men-
 tes religio; quippe Divinitatis me-
 tum, reverentiámq; secum vehens.
 Neque

CONSOL. AFFLICT. ITÆ

Neque obstat, quòd in profanis
hominibus; sæpe non religio,
sed temeraria, impiæque credu-
litate infecta labe suspicio sit,
In preces, ac vota solutos, pro se
quemque supplici animi affectu ve-
neratum esse Virginem, nullum mi-
hi dubium reliquitur; exiade ad
Magistratum res, ut decuit, tota
delata, eum ac plebem omnem ad
spectandum excivit. Sublatum il-
lico de terrâ simulacrum manibus
Sacerdotes reverenter excipiunt,
inferuntque civitati, ac demum,
parte templi veteris, dum novum,
omnium iam votis atque animis
destinatum consurgat, honestissi-
mè locant.

Electus primùm in templi fun-
damentum vertex ipse montis, in
quo reperta Imago fuerat. Verùm
cùm is altior esset, quàm ut coin-
modè à supplicantiibus adiri pos-
set;

set; visum est in adiacente è regione planitie ædificium moliri. Iam dimetiendis spatijs architecti, iam cadendæ comportandæq; materiæ fabri operam navabant: alij saxa eruere, calcem restringere, alij ceperant, illi jaciendis fundamentis certam egerere, isti egestam avere; verbo, omnia latè circumfoca strépitu ac murmure concursantium resonare; cum non hunc, sed priorem struendæ ædificii locum Virginem designasse, novo prodigio commonstratum est.

Noctu quiete necessariâ reficiebantur operæ, & ecce trans fluvium in jugum montis vi humanâ majore omnis fere, quæ ad manum erat, materia transfertur. Stupèfacti insolentiâ rei fabri, simulque experimentum prodigij sumpturâ lignis, quæ restabant, per noctem incumbunt. Rideant, quæ narramus.

mus, incredulitatis alumni operum
 Dei admirabilium : subsanatores,
 non nos eorum terret dicacitas,
 humano ingenio Dei meriti poten-
 tiam, & stultum, & impium censo-
 mus. Ipsi ergo fabri eum lignis in
 verticem montis, in quem reliqua
 iam materia evolaverat, per quie-
 sem rapti sunt : quo factum, ut per-
 suasi rerum tam mirabilium even-
 tu Magistratus, templum sine mo-
 sa jugo montis imponerent, in rō-
 que piē imaginem collocarent, in
 quoddam veluti gentis suae aylum,
 communēque vicinarū civitatum
 præsidium. Patuit confestim, quā-
 mente sedem sibi Virgo apud Wida-
 dernenses delogisset. Etenim que-
 madmodū aperto fonte, qui igno-
 tus agricolis stagnantes diu infra
 cavernam undas coercuit, vberes
 ac limpidi in prata rivi defluunt,
 quibus ex saturata æstivans, hanc
 que

que calore tellus copioso mox gemitine luxuriat; ita in homines Mariae statim se bonitas diffudit. Pulsa ab humanis corporibus malignae febres, lenta tunc in mortem vergentibus salus, spesque vitae reddita, debilibus membrorum vigor, animo anxij quietas, atque tranquillitas donata. Verbo, fecundam pijsissima Virgo se praebebat misericordiae Matrem.

Invasit inter haec Widdernensens agrum sava lues, Haereticis scilicet, animis magis, quam corporibus noxia. Itaque quod multis alijs in Germaniâ urbibus, hoc & Widdernae accidit, ut iam non gradu, sed praecipiti cursu à virtute descisceret, transiretque ad vitia haereticis labe semel infecta. Negare & tunc caput liberalem manum hominibus, fidem negantibus Deipara Virgo, certissimo documento, stare,

stare non posse favorem cali, ubi
 religio collobascit. Stetit ergo
 longo deinceps tempore nullo cul-
 tu, nulloque splendore conspicuum
 Virginis templum: stetit & culto-
 ribus destituta statua, aut nolenti-
 bus, aut non audentibus eam loco
 movere hereticis, ob veterem mi-
 raculorum, que patraverat, glò-
 riam, memoriámque. Itaque ne
 inhonora, sitúque ac pulveribus
 obsita omnem tandem, vel digni-
 tatis, vel religionis pristinae spe-
 ciem amitteret, aliò transferri Vir-
 gini est visum. Bambergam ele-
 git: cuius a vitam in se pietatem,
 plenissimámque fieri cuiusdam
 amoris venerationem ignorare
 non poterat. Non statim tamen
 atque in urbem delata Imago est,
 honos ei publicè haberi ceptus.
 Remoram iniecit civis quidam,
 nomine Casparus Neuhofer, Apo-
 stoli.

stolica Cæsaræaque Auctoritate
 Notarius. Is cum Imaginem An-
 no 1617. ab amico quodam suo
 ex hæreticorum ereptam manibus
 domo ac sacello recepisset, plures
 annos cultum ei honoremque pri-
 vatim exhibuit, non sine remorsu
 aliquo animi (ve ipsemet referre
 solitus est) conscientiaque occul-
 tati tam diu splendissimi ac publi-
 ce patri fideris. Tandem die qua-
 dam inter precandum, cum ani-
 madvertisset, altero ex osculo li-
 quorem quendam oleo, quam a-
 qua similiorem, profluere, terri-
 tas, ac iam planè religioni sibi du-
 ræ, moras in hoc deregendo the-
 sauro longiores trahere, duobus
 è Collegio Soc. IESV Sacerdotibus,
 & recens stillantis olei miracu-
 lum, & totam, quam hætenus re-
 censuimus, historiam aperit, sc̄ti-
 p̄b̄que proluxo, cui nomen atque
 in-

Insignia sua appressit, firmat. Pa-
 tres Collegij ipso festo Purificatæ
 Virginis anno 1625. in templo eam
 exponunt, Ecclesiastæsq; cū multa
 præclara de laudibus magnæ Mariæ
 atque huius ipsius Leonis miraculis
 dixisset, xenij loco offert populo
 pronissimè audienti, acceptanti-
 que. Atque hic demum pristinus
 alibi exhibitus præfixi honor. re-
 dit donariorum copia, et splendor
 & gloria miraculorum. Ex quibus
 vanum apponitur de cætera estima-
 ri queant. Secesserat messis tem-
 pore Anno 1628. Virgo quodam
 sive negotij, sive animi causâ in
 vicinum oppidum: inter eundem
 prædantiū, equitum globum con-
 spicata timere capit notam eius
 farina hominum petulantiam.
 Metum solitudo augebat, & va-
 nus in amplissimo clamor; sola
 quippe erat, neque è vicinio, si vis

pararetur, spes vlla. Irruit interim
 è prædatrice cohorte vnus haud
 adeo timēdus, si nūmos posceret;
 sed aliò scilicet spectabat proter-
 via; castitatis florem extorquere
 re propositum erat: quid faceret
 omni humanā ope destituta puella?
 illico Bambergensi Divæ eternam
 virginitatem spondet, si hoc con-
 tingat periculo fungi; dixerat, &
 ecce, prodigium! apparere quippe
 messorā quoquo versam frequen-
 tes catervæ, qui colligendis mani-
 pulis instare videbantur, quibus vi-
 lis, leno ille in fugam properè actus,
 Virgo metu ac presenti periculo
 liberata est. Messores quasi functi
 officio ex oculis evanescere.

*Ex his. typis sum approbatione
 edita Bambergæ 1647.*

RHENUS.

XIX.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
EBERHARDOCLVSANA.

Tertiam tibi columnam, & tertiam quoque Imaginem Deiparae dolorosam ex Germaniâ affero, magno ijs solatio, qui Mariæ honori operantur, & magna queque aggediuntur.

Posuit hanc in trivio, è quo Treueros, Coloniam, & Moguntia, vrbes precipuas iter est. Euerardus quispiam è pago Esch, rusticus homo, quem tamen virtutes plures quam ciuiles nobilitauerunt. Pietas sincera, simplex patientia, & quòd caput est, in casto calidam vitam laboriosa Deiparae fectre acceptum. Nec mirum; nam & ipsi quoque Deipara in corde semper, & ore fuerit. Ipse cum ad opus in agrum procedere.

F

cede.

cederet, Basilicam suam, columnam non amplius unam structam, invisit. preces fudit; quandoque etiam accensam ceram imagine candelam festivitatis Patronam suam veneratus. Nec destitit, usque dum & exemplo suo, & hortatione, vicinos quoque hac in Virginem pietate faceret æmulos. Non diu tulit Virgo suos salutatores; quin quandoque ea, quæ humanas artes superant, potentibus per miraculum annueret. Hinc tantus populi fuit accessus, ut quandoque templorum frequentiam vel æquaret, vel etiam superaret. Magna apud omnes Everardi fama, quæ tamen in auram inter cachiños tota avolavit, quam primùm somnia sua produxit, quibus à gravi Matrona iussus est columnam sacello tegere, & fortè (exi ter è caelo monitus) plebis sciam secretus, opus vel nunquam.

lapi.

lapide posito inchoasset, vel in-
 chatum desitisset, nisi loci paro-
 chus hominem animasset; quæ i-
 psum pastoris sui voces acui sentie-
 bat, iteratis identidē per somnia,
 & penè inculcatis monitis. Itaque
 decessit in loco, nec multum ab ar-
 chitecturæ legibus aberrans fossam,
 coloni potius quam architecti ritu,
 ducit, eamque primo lapide ho-
 norat in sacre fabricæ fundamen-
 tum; & hæc secundum, tertium-
 que superimponit, hætenus nulli
 regum supplex pecuniarum ergo;
 idque solum memorans, sibi que
 identidem occimens: siquidem, ut
 credo, Dei voluntas est, ut hæc à
 me templi fabrica perficiatur, sub-
 mittet ipse in tempore ea, quibus
 opus est. Mos namque Dei est dare,
 quod jubet. Evertarde, inquiebat,
 ne metue: Virgo est, que impera-
 vit, faciet ipsa, ut facias, quod ius-

fit. **D**ictum, factum, nunc hic, nunc ille, alius atque alius, pecunias, vecturas, calcem, materiam late-
 sitiam, ita in tempore ad fabricam contulit, ut nulla non dies mate-
 riam laboranti praberet, nullam tamen etiam die sciret, quis in se-
 quentem esset necessaria allaturus. Ita fabrica denique non invenisti,
 sacelli stetit, ad quod undique ac-
 currere populi spectatum, miracu-
 la, quae raritate & multitudine sua
 Everardi curas fecere celebriores.
 Legitima fama est, iam tum caecis,
 surdis, claudis, mutis, & leprosis
 hic remedium inventum. A da-
 mone quoque, sive per maleficia,
 sive gravius affictos, praeter non
 paucos furiosos, & maniacos, divi-
 nam virtute ad se rediisse restantur,
 inter pretiosa & gloriosa anathe-
 mata viles gralla, & infamia vin-
 tula, quae peristromatum loco pa-
 rietes templi hodieque tegunt.

Quam-

Quamdiu nullius lucri spes affulfit, nemo fuit, qui cum potestate Everardo molestus esset, nemo, qui pij hominis laboriosam, & nemini incommodam fabricam non laudaret. At vbi sacellum flavescere auro cepit; hic enim verò nihil non pessimè actum erat ab Everardo. Quis fundum dedit? quis veniam struendæ fabricæ, & quidem sacre? Dum litigatur, data causa trahitur, statua quidem sacra in templum Piesportense deportatur, non sine spe auri, quod statuas comitari solebat. Everardus verò velut omnium scelerum reus in carceres & vincula compingitur. Ita Iudit quoque in orbem terrarum cum filijs suis Mater non alio ritu, quàm filius solet.

Res diu, multùmque à Rhadamantho plùs quàm accuratè examinata est, nihil tamen vel fingi

potuit in Everhardo plecti dignum. Ita licet contra superos licet con-
 destatâ deseruit hic iudex, & Ever-
 arduum libertati, quam nunquam
 merito suo amiserat, restituit, fa-
 cto beneficio, latronum more, su-
 perbus. Interea Everardus iam non
 somnijs, sed caelestibus, sine fraude,
 iudicijs, & quidem repetitis iden-
 tidem monetur, jubeturque è sa-
 cello facere templum. Hæc amici
 (quis enim similia concedat ini-
 micis) risu excipere, tantùm non
 Tobiam occinentes, quid ipse à fos-
 sione, amicorum rogatu desistere
 noluerat: ob quam paulò antiè
 confectus in carcere penè vitam
 amiserat. Parochus Ethenis vnus
 vnicusque fuit, qui hominem solat-
 us, fecit, ut iussis divinis obtem-
 peraret. Ipse Everardus animum,
 nullo quidem evidenti indicio se-
 surum, maiorem tamen sibi fecit,
 illud

illud sibi nunquam non ingerens: si Dei voluntas est, ut per me è sacello templum fiat, dabit ille necessaria pro templo, vti dedit pro sacello. Dat enim, quod iubet. Vide, lector, tardam quidem in auxilia, quandoque Deiparam, sed in tempore opportuno nunquam suos deserentem. Vix Eberardus statuerat parere imperanti Deo; cum ecce mutatis repente omnium animis, nullo rogante, operam suam offerunt artifices & operarij, pretiũ laboris expectaturi, quantum vellent ipsũmq; fabricæ pretium offerunt summi, infirmi que, certaneque cum civibus coloni. Et, ut fuerit non exigua laborantium, & pecunias comportantium multitudo; ea tamen magnis modis aucta est miraculo, quod ob raritatem & gratiam plurimũ apud omnes valuit.

Estuabat calum, & operarios

ad querelas cum sudore cogebat, non sine minis, cessaturos se ad unum omnes, nisi vinum Everardus afferret, in multorum grandem sitim suscepturū, quæ lagenam paulò antè apportatā iam exsiccasset. Everardus querulos, quantum vis ultra pactā mercedem postularent, bono animo esse iussit. Itaque lagenam vacuum ad pedes Deiparæ abijcit; ipse in genua prostratus omnibus inspectantibus orationem expansis in crucis formam brachijs orditur, & post breves preces lagenam optimo impletam vino, quod Virgo misisset, operarijs porrigit, quo querule asperitatem lingue regent. Neque huius miraculi asserendi aptiores testes fuisse, quàm qui jurare poterant, & totam seipsum vacuasse vino lagenam, & neminem fuisse, qui secundò par bibisset.

Dulce

Dulce prae ceteris portentum ad
 maiora speranda populo gradum
 fecit. Lubet afferre verba, quibus
 ipse Everardus à Virgine petijt, &
 obtinuit, quibus quandoque opus
 erat. Ea roganti amito sic adau-
 meravit. Ego inquit auice, quando
 deficiunt me necessaria, ad Virgine
 Mariam videlicet, Matrē Dei, Do-
 minam meam, & cæli reginam, fle-
 ro genua, ad eius clementiam, &
 dico: O domina mea, tu impera-
 sti edificare hanc domum, ac nisi
 succurreris mihi, dederisque, unde
 vivere, & supplere possim, ut iusti-
 fi. cogar, & necesse habeo, cessare
 ab eo, quod te iubente incepi.
 Hisce precibus ad Virginem confi-
 denter effusis, statim eum ad soli-
 ta revertor, dat arca mea panem,
 cella vinum, fovea arenam, stuni-
 dusque operarios, qui gratis mihi
 ministrent, & scrogatum Dominus
 (de

seu fervire contendant. Hæc ille.

Sed ut ad historiam redeamus, quam illi à me nimis fuse narrari non querentur, qui Deiparæ negotia tractant, non ignari, se in Everhardo describi. Iam rerum dominus Everardus, superatis cum carcere contumelijs omnem discusserat nubem adversæ fortunæ; cum, ecce, Parochus Piesportensis Ioannes Oronis Berncastellanus post liberatum carcere Everardum, & statuem cum spe messis ablatis, nova bello molitur, apud Vicarium primò: deinde Capitulum Trevirensis, denique ipsum Episcopum Brixinensem, Cardinalem Cusanum, qui tunc cum potestate Nuncij Apostolici Rheno præfuerat; is quia vera credidit, quæ Parochus confinxerat, venit Everardo ulterius in fabrica progredi, intentato anathematis fulmine. Everardus hæc

Vir-

Virgini questus, à Cardinale veniã
prostratus petit finiendi operis,
sed coloni oratione rationes Paro-
chi fuisse valentiores. Interea Cardi-
nalis letali repente morbo corre-
ptus, mali causã cognitã omnem
Everardo restituit potestatem, &
auxilium quoque, si convalesceret,
promisit, convaluit ille quidem,
sed alio iterum morbo in lectum,
abiectus non ita multo post, dum
Romam repeteret, obiit.

Parochus quoque oculos ape-
ruit, quos illi hæcenus spes auri
clauserat. Matróna, quam sacris
Ecclesiæ ad ultimam luctam muni-
verat, asseveravit, se victuram, &
ipse in templo nondum finito, sa-
crificaret, & dissuadentem obresta-
ta mulier est. Ita coactus in altari,
quod vocant, portatili missæ S6.
sacrificiũ peragit, Deum precatus
his verbis: (juvat ipsa, ut sunt, af-

F 6 ferre)

ferre) Optime Deus, si in tuo æterno decreto statutum est, Sanctissimã Matrẽ tuã hoc loco honorare, ostende id mihi hodierno die indigno famulo tuo manifesto indicio, & mox redde sanitatem per merita S. Matris tue egrotanti Matronæ, pro qua missam dico, ut ex hoc aliud & ego sentiam de hoc loco, & meos etiam parochianos aliter de tota re instruam. Dicitur, factum; nam mox perfecto sacrificio ad matronam reversus, sanam & valentem invenit. Itaque primus ipse miraculi præco culpam suam cum lacrimis deprecatus est.

Templum denique omni ex parte finitum, Archiepiscopus Trevirensis contra morem factum ipse anno 1450. dedicavit, tanto hominum concursu, ut allunde è circum vicinis locis annonæ fuerit advehenda. Everardus vnde com
an.

annis iniquissimis adversariorum conatibus laceratus, & fractus, annum non amplius vnum super-
vixit. Atque ut orbi quoque con-
staret, labores celo placuisse, divi-
ni destinatione consilij octavo Se-
ptembris, ipso nascentis Virginis
festo, mundo, cui iam dudum mor-
tuis erat, valedixit, celoque natus,
& illatus est. Quam mercedem
habitori sint, qui tam prudenter,
tamque piè (si superis placet) co-
natibus Everardi obstiterunt, tunc
patébit, cum omnia patebunt. In-
terim Fili, accedens ad servitutum
Mariæ Matris Dei, prepara ani-
mam tuam ad tentationem.

*Historia typis auctoritate pu-
blicâ vulgata est. Imaginem ad me
misit, & hac excerpfit R. P. Ioannes
Bilstein Colonia.*

IMA.

ALSATIA.

XX.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
TODT-MOSIANA.

Maximarum Germaniæ silva-
rum vas est Hercynia, quam
incolæ ob altissimarum arborum
perpetuam umbrâ vocant Nigram.
Hæc olim paludē habuit mari mor-
tuo peiorem, terrâ mephiti, quam
in omnem latē regionem sparsit,
nulli animalium non letalē. Hinc
apud Germanos à morte nomen
hausit, Todt-mos appellata. Inter
præaltos montes, & silvas non
amariore, collis exurgit, qui pal-
ehri nomen adeptus est; seu quòd
vnus inter omnes venustiss silve-
scat, seu quòd miraculose Imagi-
nis sedes est. Certè non averfata
loci naturam Virgo, anno Christi
1255. Reverendo D. Theodorico

Pa.

LOSI
Alto
pau
ru
gra
ico
pau
car
Hic
ben
luc
no
i p
qu
lib
m
r
Chr
lomi
ti

Parocho Richenbacensi per speciem oblata est, monuitque dilectis verbis, velle se, ut Pulchrum collem posthac sibi in habitationem deligeret, sibi que eo loco serviret. Excussum cum somno caeseste monitū toties repetijt Virgo, dum denique fidem inveniret. Sed quā terrarum parte quærendus esset hic collis, non parū habebat sollicitū Theodoricū ad cetera omnia iam paratū. Interim Tornio quispiā, quē dies ante tempus desererat, à parocho susceptus est hospitio. Felix cæna, quæ duos Deipare tā devotos servos cōiunxit. Tornio nō sine lætitiā singulari Theodorici auditor, postquā & nominari, & ignerari pulchrum collē audivit, se verò exclamat, & ducem viæ fore, & laboris socium. Nocte inter Mariæ laudes penè sine somno exactā, viam exordiuntur, adiunctis sibi non.

nonnullis faciende operi aptis.
 Locum ubi attigerunt, salutata Vir-
 gine frutices primùm leviores
 extirpant, deinde etiam arbores
 nonnullas minores deiciunt, &
 locum parant adicula, quã Theo-
 doricus brevè è ligno compactam
 incoluit; atque hoc primum
 Virgini obsequium præstitisse
 non contentus, de sacello non
 parca est locutus, in quo Virgo à
 se coloratur. Sed obstabant ar-
 bores tante altitudinis, quantum
 qui non viderunt, mente concipe-
 re non solent. Hæc quia ipsum so-
 lem (nam densæ frequentisque
 erant) excludebant, noctem potiùs
 perpetuam, quàm vnam fecerit
 unde videas, silvam non malè no-
 mea accepisse à nigredine. Itaque
 Deipara iterum per somnum con-
 specta Theodoricum docet, pinum,
 quam nescio quis, incisa cruce no-
 tare.

exverat, admotâ securi in terram
 deijceret, ex ipso arboris casu vi-
 surum, quâ templi longitudo ver-
 gere debeat, cacumen verò quò
 pertinuisset, ibi altaris locum fore,
 Omnia bene. Nec pufem ijs in-
 terris vnquam alacrioribus animis
 sacellum Deiparæ structum. Ca-
 terùm vt aliquid de Austriacâ pie-
 tate locus haberet, tenuior do-
 mesticæ rei fortuna fecit, quæ pro-
 pter Rudolphum Habsburgi, &
 Alfatiz tunc Comitem adit, eum-
 que rei totius narratione ad eò fuit
 facit, vt quam primùm & sil-
 vam, & proventus scriptis ritè
 litteris firmatos, loco tribueret.
 Hinc adicula in iusti templi for-
 mam excrevit, & ab Eberhardo
 Constant: Episcopo dedicata, & pa-
 rochiali iure dotata est anno 1268.
 demum à Leopoldo Austriaco an-
 no 1319. Monasterio D. Blasij, Or-
 dinis

dinis S. Benedicti donatione,
perpetuâ cessit.

Statua, quæ hodie colitur illa
ipsa est, quam Theodoricus intulit.
Est lignea, & justam hominis statu-
ram æquat. Sedet, & filium geni-
bus exceptum luget. Vultus ho-
diæque non sine miraculo vivi-
dus est, & primævi adhuc co-
loris retinens, quantumvis re-
liquum status bustum, verè bu-
stum sit, ex quo olim flammis ere-
pta est, & tota quanta (si collum
cum capite excipias) in carbonem
versa. Hinc pretiosa, quibus regi-
tur, pallia non ornatus modò,
sed & necessitatis rationem ha-
bent.

Crevit inter arbores etiam loci
celebritas, fecitque, ut sub annum
1628. Blasius Abbas S. Blasij, tem-
plum, sive quia tantæ multitudinis
non capax, sive quia ruinæ proxi-
mum,

rum, omnino deiceret, maiusque ac elegantius edificaret; quod hodięque à pristinã æstimatione non defecit; plurimum ad id conferente Vigilantissimo Præsule, què numeroso religiosorum cœtui religiose hodie, & eruditè præst. Copiam gratiarum celestium arguunt anathemata magno numero per vastos templi parietes appensa. Ex omnibus ea referęque præ alijs ob raritatem suam merentur admirationem.

Primũ est, militis Heterodoxi in-credibilis modestia, vel ideo inter mira & miracula pōenda, quod Deiposæ statuis nunquã nõ infens. Ioco huic nunquam tot annis fuerint iniqui. Creditur timor divinitus iniectus levibus animis, nequid atrox auderent in sacrum locum, et haliã latè omnia ritu barbaro non semel vestaverint.

Adde

Adde secundo loco, plures per-
 traspacissimi Rheni præcipites vor-
 tices abreptos natatu evasisse post-
 quam se Todt. mosiane Virgini in-
 ter vadas commendârunt.

Illud fortè rarius, quòd Mater-
 no cuiquam non magis corporis,
 quàm mentis oculis captò, ut què
 hæresis ab infantiâ excæcaverat,
 conrigit. Is monitu amici ortho-
 doxi Virginiam adit, & sine motâ
 oculorum vltim, obtinet. Ne
 ingratus esset, Sospitatrici annuo
 reditu beneficium testatus est, dum
 alius quispiam cæcus cæco, hære-
 ticus hæretico se ducem præstitit,
 & votivam peregrinatione annuâ
 dissuasit, nullo utique Materni lu-
 cro, qui in priorem cæcitatem rela-
 psus est, ut totus oculatus fieret.
 Nam postquam facti penitens no-
 vo voto annui reditus se adstrin-
 git, & errorem ejuravit, redire.

oculi, & oculorum vsus; & quod caput rei est, sanitas mentis, melius de superis sentire docta.

Cuidam apprensus Virgo scriptum morbi remedium libello precatorio imposuit: quod ille altero die inventum, lectumque morbo adhibuit, & convaluit. Hæc omnia non tantum legitime ritu examinata pro veris habentur, sed etiam annu hoc anno, quo scribo, testes (ut ad me per scriptum est) habent superstites.

Narrationem: cum Imagine misit ad me Constantiæ R. P. Georgius Gobat. Soc. IESV.

IMA.

TYROLIS.**XXI.****IMAGO B. V. MIRACULOSA
AD TILIAM.****IN MONTE S. GEORGII
PROPE SWAZ.**

Diu est, cum hoc in monte ad
vallem Oeni posito è Boica
nobilitate nonnulli viam egerit
eremiticam. Insuper tam arduam
virtuti dedit Dynasta Ariblingarum
Ratholdus, cuius eorum, & anti-
quam prosapiam iam pridem dele-
vit tempus, nimis quantū pro-
sapiarum nobilium edax. Hic re-
pertum in safo specum ad usum ru-
di opere ac commodarum incoluit,
non paulo ultra senectutis initia;
quæ tam humidi frigoris non bene-
rùm sustineret rigorem, cœgit
maximè propinquorum accedere

con-

consilio, cellam sibi struere loco
 ameniore. Electus ad hoc collis-
 perquam amicus. Fervet opus:
 sed eventu minore, quoniam ex
 operarijs aliquos inopinus ex alto
 casus afflixit; alios cetera non im-
 peritos artis incaute sublatâ secu-
 ris, aut ductus culter nō profundo-
 riè vulneravit. Breviter: pauca ri-
 tē, & ex arte, plura inauspicatō ge-
 rebantur, ita ut mustitarent inter
 se opifices, non videri è Numinis
 placito hic loci sacram habitatio-
 nem construī. Cogitationem hanc
 celo operarij illapsam fuisse, per
 columbas nunciatum est; siquidem
 confestim rari candoris palumbes
 due nullā reverentiā astantium o-
 perariorum, ramenta vulnerato-
 rum sanguine imbuta abstulerunt.
 Res digna visa est, cuius explora-
 retur exitus, juberētque sequi svo-
 lentes columbas, Crebrius redire

sacra aves, sublatisque, ut ante, ra-
 mentis cruore infectis relegere
 viam à prima non diversam. Cre-
 debant cum Domino operarij, velle
 Cælum, ut sequerentur volantes, &
 inventum locum, quò ramenta
 deposuissent columbae, haic præ-
 ferunt. Leum est igitur in silva
 & per ardua ascensu repertus est
 cum columbis rupis percommo-
 da apex. Hic enim verò via non
 parituit curiosos, sed pios vesti-
 gatores. Visum ijs est hoc in jugo
 optare Deiparam sibi, servòque
 suo Dynasta Aiblingano habita-
 tionem: etenim & ramenta à co-
 lumbis huc commortata sunt, &
 in tecti formam non incontinè
 composita, satis docere, hoc ma-
 ximè loco placere Deo fabricam.
 Domus itaq; & sacra adicula Rha-
 soldo erigitur, & S. Georgio dedica-
 tur. Is famà nominis sui alias quoq;
 non

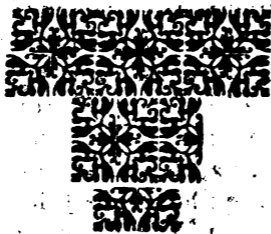
non disparis nobilitatis viros ad
 sui imitationem traxit. Cella cui-
 que sua fuit, adiunctaque cella e-
 dicula. Brixinensium Episcopo-
 rum curâ deinde vita eremitica in-
 cenobiticam felici consilio mutata
 est, & D. Benedicti alumnis locus
 traditus. Hi sacellū D. Georgij in
 Templum, cellam in cenobium
 vertere. Ceteras cellas & his ad-
 iunctas ediculas tempus absumpsit,
 si vnam excipias, quæ D. Virginæ di-
 cata sacello S. Georgij penè cogua
 etiamnum perstat, sed ita aucta, vt
 vel ipse auctor augmentum fabricæ
 suæ mirari satis acquireret. De Tilia
 nomen habet, quia adsita non lon-
 gè Tilia gratiosam peregrinis um-
 bram præbet.

Statua Virginis, quæ Filium ge-
 nibus exceptum luget, sanè peran-
 tiqua est; an illa sit, quam Rathol-
 di socius sacello suo tandem quin-

to. abhinc seculo intulit, non habeo dicere. Cōcursū populi, certo tempore supplicatum venientis, ciente vetustissima Indulgentiæ summorum Pontificum. Illæ, quæ ab episcopo Milensi, Nuncio Apostolico, anno 1395. datæ sunt, etiamnum in tabulario servantur. Illud dolendum, quòd miracula pleraquæ hic petrata, majorum incuriâ, litteris tradita non sint. Hodie illi maxime opem ibi inveniunt, qui malis affliguntur, sine quibus status conjugalis his seculis raro senescit. Fuit qui sacrificium, nescio cuius voti reus, huic sacro loco deberet; hunc mors abripuit, cælo utique nondum satis commodum, donec negligentiam suam, & negligentia penas non sine lamentis aperuit eis, quos sperabat à se omissum Missæ sacrificium procuraturos. Cetera ad me missa miracula, quia

quia à consuetis non differunt,
omitto.

*Relationem ex archivio cum ad-
iunctis pluribus hac de re tractanti-
bus litteris ad me misit Amplif: &
Religiosif: D. D. Benedictus Abbas
Monasterij Montis S. Georgij
Ord. S. Benedicti,*

SVEVIA.

XXII.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
WECHETALENSIS.

ROTENBURGI AD NICKVM.

Per antiquos Germanorum mos est, & fortassis vna cum religione christiana Germania illatus, quo caelestes non modo in urbium pagorumque templis, domibulque columnis, sed etiam in apertis campis. Hinc videre est passim ad regias vias tantam iconum copiam, ut per difficile sit, ac laboriosum sacerorum istorum terminorum inferre numerum. Columnae sunt solido saxo, quibus capitelli loco loculamentum est: huic Divi cuiuspiam, saepius tamen Deiparae picta, sculpta, vel etiam ex officina latericia opere plastico confecta icon, aqua ve imponitur, clathris quando-

do-

doque ferreis, & inauratis, uti & tecto, cui crux pro fastigio est, ab injurijs cali defenditur. Paupertina ubi vivi lapidis copia non est, laterculus adhibetur. Tribus coloni è trabe conficiunt, quà certè committitur, præusta, opere quandoque non ineleganti, quin etiam colore inducitur rubro, aut viridi, hinc nonnunquam ætatem ferunt, & sæculum superant. Dicitur non potest, quantum viatoribus hæc metas profint. Vacuus quandoque, nec tamen ad cantandum paratus viator, quia lassus, hic inter quiescendum vires restaurat, & quos fortè sub aperto celo sperda non cogitaret, hic etiam in via solatium invocat, quandoque etiam preces fundit & vota facit, quæ rediturus vel coniecto in appositam urnam, nummo, vel affixâ cerâ solvat. Hæc plusquam Herculeæ columnæ viatorè

tori fidem indicant, quàm ea in regione expectare debeat, nunquam enim malâ fide vivitur; quando hi termini regionem definiunt; siquidem quotquot Romano Catholicæ fidei bellum indixere, in has metas prima consumpsere prælia, & primas vires: quin ipsis in terris, ubi bonâ fide vivitur, cum malæ fidei homo quispiam columnam eiusmodi præterit, circumspicit primùm, atque ubi se sine teste solum videt, Iconem sacram vel luto consparcat, vel naribus auribusque mutilat, vel pedes cum brachijs truncat. Vidimus hoc ad ipsam templi cathedralis portam in ambitu templi, ubi Christo Crucifixo unâ cum latrone dextro miserimè, lacerto sinister latro integerrimus permansit, ut scias quocum senserit vivus, quocum futurus sit post mortem, qui tam indignis modis

yc.

vetustissimum è lapide monumētum tractavit.

Stetit eiusmodi Columna solido è lapide Rotenburgi ad Nicrum, eā in viā, quæ Rhemingā pagum heterodrum ducit; huic loculamento suo steterat iam dudum imposita Deiparæ dolentis sculpta è ligno statua, Filium è cruce depositum genibus excipientis. Fortè Hæreticorum quispiam hanc transiens, cum nihil à se coemptum recordaretur, quo gentis more è mortuæ tu red ux familiā exhilararet, hanc statuam conspicatus fortuito, abstrahit, & parvulo, quem domi mater lactabat, puppæ in vicem dono dedit; sed postero die Rotenburgum cum rediisset, iterum statuam suo loco in columnā consistere videt. Miratur primùm; sed quia non ignorabat, neminem festorum (cum nullum homo rufus

haberet) loco suo restituisse, sed nec uxorem domo pedem extulisse, aliam à priore rates; hanc quoque domum detulit; quia verò domi eandem esse, non aliam deprehendit, ne iterum vel auferretur, vel sponte suâ abiret statua, arcæ includit, retentâ secum clave securior: sed subsequente mox die, eum & clausam arcam sciret, & iam iteratò statuam loco suo stare videret in stuporē abire homo rursus cepit, & divinum quid subtereri in hoc iterato statuam reditu, nec tertium tentare scelus. Res cum paucis amicorum communicata poscebat secreti fidem: sed quia hanc ab Heterodoxis expectet? ita mox Catholicis quoque innotuit, à quibus certatim celebrari acerbis vicinorum cepta sacratissima Icon: & appensis votis, coniectisq; in oppositam urnam nummis

nia ita soli, ut brevi facellum sta-
 ret è ligno quidem, accurrentiam
 tamen pietati commodum, statum,
 que non parùm gloriosum. Aucto
 deinde percogesta dona facelli the-
 sauro, facile fuit molem lapideam
 extruere; in qua, ut detentiùs Des-
 paræ sacra Imago conspiceretur,
 iussi pictores sunt faciem Virginis
 ornare coloribus; sed postero die
 evanuerunt colores, & vultum Virgo
 suum resumpsit. Itaque ad peritio-
 res itum est, qui colores admove-
 rent, quos lignum sustineret: sed
 & istos quamprimum respuit, vultu
 non mutato. Ita demum didi-
 cere, qui operi præerant, Virginum
 Reginam omne sibiolum, omnem-
 que cerussam, quin & omnem de-
 nique fucum odisse.

Præter coronam è puro serice,
 gemmisque interstinctâ copia anal-
 thematâ arguit miserulorû patr-
 G. 5. corum

totam multitudinem, quorum non
 pauca hæreticis quoque à Matre,
 gratiarum obtigisse constans fama
 est. Ita & inimicis quoque bene-
 facit, ut eos ad meliora trahat.
 Columnæ suæ lapideæ etiamnum
 insistit sacra statua, ita fabricam,
 attemperante architecto, ut mediis
 templi obtineat, nunquam loco
 suo mota. E miraculis vnum ap-
 pono.

Fuit, qui peregrinationem, ad
 quam se voto obstrinxerat, differ-
 ret primùm, deinde etiam negliget,
 demum occupatus morte e-
 minino exequi non posset. Obtinuit
 semen, ut è purgantibus flammis,
 quibus hanc ob causam addictus
 erat, liceret sacrum locum visere.
 Venit Virginisq; parentosam sta-
 tuam in columnâ veneratus est; &
 ne præposteri nasute posteritatis
 aristarchi rem in dubium vocarent,

vel

vel omnino factam negarent, oppido graves ignis notas presentias suæ testes ipsa in lapidea columna reliquit. Rem totam plus, quam fidei hostes petere possent, examinatam probatamque maiores curare ipse templi muris inscribi, ut, si fidei hostes taceant, lapides magna Deipare loquantur.

De hac statua scripsit mihi R. P. Wolfgangus Lieb. Rotenburgo.

BOHEMIA.

XXIII.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
BOLESLAVIENSIS.

Boieslavia Bohemix thesaurum
habet in agro incertum, Sta-
tua est Desparæ, quam rusticus ho-
mo, cum terram aratro profcinde-
ret, anno 1160, in gleba conspexit,
utique transurus, si boves velut
venerabundè in terram non procu-
buissent. Sustulit sanè, & lætus do-
mum tulit, & ne quis eam dome-
sticorum, vel frangeret, vel aufer-
ret, in arca reclusit. Postridie cum
ad opus rediisset, repertâ iterum in
agro statua itarum à rustico do-
mum delata est. Crediderat bonus,
habere se nunc duas inter se ad a-
mullim similes, dum domum redux
& vacuam reperiret arcam, & ean-
dem esse, non aliam, totis mani-
bus

has palparet. Tanto argumento convictus utcumq; colonus, aliam sament habere se credidit, cum (ut nonnulli referunt) tertium eandem in agro reperit. Ita supremo Numini, cui sermocinatio cum simplicibus est, ludere quandoque lubet in orbe terrarum cum filijs hominum.

Canonius Boleslaviensis Ecclesie, cui hæc rusticus homo retulit, S. status locum dedit, è quo & cultum accipere maiorem posset, & si ita Virgini placeret, etiam beneficia rependere. Dicit non potest, quàm citò toti Bohemiarum virtus status thaumaturgica innotuerit. Hodie inter gemmas Imperatorias sedem invenit. Originem status huius, si ex metallo vno esset, & artificibus cognito, nemo esset, qui vel per suspicionem deprehenderet. Quia verò confusum ex pluribus

bus metallum est, viam in tenebris
 monstrat scyphulus exiguae ma-
 gnitudinis, & insignae temperantiae
 argumentum, qui hodie inter reli-
 quias S. Wenceslai Boleslavie con-
 servatur, è quo Divus bibere con-
 suevit. Hoc, in quã poculam quia ex
 eodẽ, quo statua, metallo est, nõ va-
 nè arguit statuam quoque, si non
 ab eodem artifice, certè eodẽ tem-
 pore jussu Wenceslai factam; nisi
 fortè velis poculum hoc ad Lud-
 millæ usus (neque enim maius est,
 quam decet habere foeminam) fa-
 ctum, & ad nepotem Wenceslaum
 devenisse jure hereditatis. Certè
 auctor Bohemus de hac statua scri-
 bens refert, S. Ludmillam S. Wen-
 ceslai aviã, priusquam sacris Chri-
 stianis initiaretur, idolum coluis-
 se, quod Crusina dicebatur. Susce-
 ptã dein cum baptismo fide idolum
 confregisse, atque inde statuam,

Vir.

Virginis (si non etiam temperan-
 tiae hoc poculum) fieri iussisse;
 Quod si ita est, non minus peritos
 aetas illa habuit statuarios, & au-
 rifabros, quàm haec nostra ferat.

*R. P. Andreas Schambogen Pra-
 vincialis & R. M. Aloysius Bobulans
 Balbinus haec ad me perscripserunt.*

XXIV.

IMAGO B. V. MIRACVLOSA
AVLÆ REGIÆ.
PROPE PRAGAM

Aulæ Regiæ nomen Cenobium
Religiosorum Cisterciensium
accepit, siue quòd olim ibi regem
quandoque diuturniorem fecerit
moram, cum non plus uno milliari
Praga distet; siue quòd ipsa fabri-
ca magnificentiæ, quæ summa fuit,
& eorum fidem facile superavit,
qui non viderunt, nomen loco de-
derit. Cæterùm Imaginis miracu-
losæ, quæ ibi est, originem aliam
non accepi. Miraculû quod unum
unicumque (et si cætera deessent)
statuæ huic titulum tribuere pos-
set, in hunc sensum ad me perscri-
ptum est.

Annò 1620. quo Bohemis spe-
cimen vidit eius temporis, quo ta-

bescentibus hominibus præ timore & expectatione eorum, quæ superventura sunt universo orbi, mors in votis est & remedium maiorum. Eo inquam, anno, quo quod libuit licuit, mystæ hæreticorum Taboritarum, plebeculam Pragensem propter communia non disparis sectæ studia, ostenso cum prædicatoribus, ad facinus instigârunt, posteris celebrandum, quo direptâ primùm omni suppellectili, tot locis ignem celeberrimo ædificio iacere; ut una flâmâ vallissimum eum canobio templum corripuerit. Postquam satis sibi litatum credidit, enthusiasmus Taboriticus Calviniani & Lutherani æmulus, tam splendidi facinoris patrator, populus domum concessit. Vanescente dein flammâ deprehensum est, totum cum templo canobium ita in cineres redactum esse, ut ni-

hij

nihil amplius integrum inviolatum-
 que reperiretur, præter unam Cru-
 cem, ad cuius pedem duo Otocari
 Reges depicti, & hæc, de qua lo-
 quor, Virginis statuam, quam nec
 fumus quidem libavit inter me-
 dios ignes. Hæc, si cætera non es-
 sent, sufficere pijs possent ad agno-
 scendam hac in icone miram Vir-
 ginis tutelam, quam sacræ, quoque
 statuz cultores expectare possunt.

*Rem nemini in Bohemia non no-
 tissimam ad me perscripsit R. P. Io-
 annes Tanner, S. L.*

...
Ca
ca
le
r
s
ch
s.
r
c
G
-
m
a.

XXV.

IMAGO B. V. MIRACULOSA
GLAZENSIS.

IN TEMPLO SOC. IESV.

Templum hoc, quod hodie Soc. Iesv est, ante quadringentos annos parochiale fuisse certo constat: quot ante annis edificatum sit, ignoratur. Hic statua Virginis lignea est, quae IESUM puerum brachio gestat. Vnum ex omnibus miraculis, & quod scribere potest, primum recenseo: de quo noniam iudicare lectorem, priusquam totum legerit.

Puer erat, minoribus scholis operam navans. In hoc B. V. insigni miraculū fecit, soli puero notum, & quibus puer narravit. Ego rem totam fide indubitata credo; nec dubito lectorem quoque crediturum, si totum, quod scribo, perlegerit.

gerit. Adde ipsa verba hominis, paucis omissis, quæ fastidio lectori esse poterant.

Ego, inquit, inter peccatores præcipuus, non nocte, sed in die publicè sanz rationis existens, vigilans vidi cum essem Glazij puer in scholis & (a) una dierum, opinor Sabbatho, in vesperis, cum cantaretur, ni fallor, Salve Regina, & casu aspexissem Imaginem ibidem super maius altare collocatam B. V.; ecce repente facies Matris Dei valde indignanter se à me avertit, & partem dorsæ mihi obvertit. Astonitus ego paulò post ad me redij, vehementer horruï videre illam faciei, colli, & humerorum aversionem, quæ mihi videbantur sordida, mucida, & quasi lacerata, vt exprimere id non possim. Cæpi tristis rogare Beatam Virginem, ut dignaretur mei misere.

fereri, & vultum suum ad me convertere. Cùm sic orarem, desideravi cernere, an etiam facies Imaginis Christi Domini se à me avertisset; quam cùm averfam non vidissem, solatium accepi, & perrexi orare. Post aliquod spacium, lentè & quasi non bene contenta ad me vultum suum convertit in pristinum statum. Quo facto gratias breviter B. Virgini egi, & cum alijs ad scholam reversus nulli id manifestavi, ne tantus peccator apparerem. His verbis, si duriores lectorum nanciscantur, fidem conabor facere, & rem altius, id est, ab ipsis temporibus S. VVolfgangi Episcopi à pluribus seculis exordior, è cuius vita miraculis referta unum factum affero, quod qui hodie faceret inter heroica numeraret, atque eò libentiùs affero, quia singulare est. Numerabas Dioce-

lis

ſie Ratisbonenſis ampliffima iam
 à pluribus ſeculis inter ſubiectas
 ſibi terras totum regnum Bohemię.
 Petiere Bohemi Episcopum pro-
 prium; non diſſentiebat Summus
 Pontifex; requirebatur tamen
 Wolfgangi conſenſus, ſine quo
 Bohemi Episcopum alium habituri
 non eſſent. Is conſiderato nume-
 ro ovium, qui unius paſtoris etiam
 exactam diligentiam fallere poſ-
 ſet, libens volens ſine vſo pretio
 vel ſpe pretij (quanquam poſtea à
 Summo Pontifice Episc. Ratisbo-
 nenſis exemptionis privilegio do-
 natus eſt) totum Regnum Bohe-
 mię ſue poteſtati permisit. Quod,
 an omnibus ſucceſſoribus ex ani-
 mo placuerit, non inquiſivi. Ex eo
 tempore Bohemia Episcopos, &
 deinde etiam Archiepiscopos ha-
 buit, ut apud eos videre eſt, quo-
 ſum eſt hæc ſcribere. Primus Ar-
 chie-

epiſcoporum Pragenſium fuit
 Ernestus, de cuius virtute & do-
 ctina ne dubites, ſcito ab ipſo
 MARIALE de Laudib. B. V. pere-
 rudite ſcriptum, quod Auguſtiſſ.
 Imperator Ferd. III. repertum in
 arce Pragenſi curavit imprimi in
 forma maiore. Virtutis eximie fuiſ-
 ſe ex ſepulchro eius habemus; tum
 quòd ſæpius liquorem oleo ſimilli-
 mum ſudaverit, qui, ſic, iabente
 Nuncio Apoſtolico, inter Sancto-
 rum reliquias aſſervatus; tum quòd
 ſepulchro ſuo à ſe conſtructo mo-
 ra veteri ſtatuum ſuam opere per-
 facto imponi è lapide juſſerit, non
 parum miraculoſam, quando illa,
 vt prædixerat, pro incremento hæ-
 reſeos in partes rumpitur, quas la-
 picidæ ſcalpris ſuis ſic divellere
 non poſſent. Accedit futurorū præ-
 dictio, nam præter hoc, quod dixi
 de heresi futurum, noluit poſt mor-
 tem

tem suam in templo, quod ipse
 Cónonicis Regularibus construxit,
 recondi, futurum námque aiebat,
 ut olim in eo equi stabularentur,
 quod Fridericus paucorum men-
 sum speudo. Rex nostro seculo fe-
 cit. Quin ipsum etiá templum diru-
 tum ijs in turbis est. Sed templum
 elegit, quod hodie Soc. I. X. V. habet.
 Hic hodiéque Ernestus, de quo lo-
 quor, sit⁹ est. E miraculis, quæ passim
 celebrátur, illud inter celebriora ad
 me perscriptum est, quòd, cum sub
 Rege Bohemiæ Georgio Excómuni-
 cato quidã equo Sancti caput ma-
 cherá amputássent, ipse equã appo-
 sito capite conscenderit, domúm q;
 non incommodè pervenerit; vbi
 tamen per se revulso capite equus
 in terra se explicuit.

Hic, inquam, est, qui de se puero
 ea narravit, quæ suprà memorata
 sunt: néve mendacij suspicio sub-
 esset,

et, moniturus hanc scripto reli-
 quit. Vobis & alijs, inquit, duxi
 suprascriptum & terribile miracu-
 lum in his scriptis publicandum,
 vos per viscera misericordiae Dei,
 & per asperionem sanguinis Iesu
 Christi D. N. rogans & obsecrans
 intercedere pro me &c. Et quia Dei
 opera revelare honorificum est,
 rogo supraposita gesta in Ecclesia
 Pragensi, & omnibus alijs Ecclesijs,
 conventibus, tam religiosis, quam
 secularibus, clero & populo fide-
 liter publicari &c. Damus insuper
 omnibus, qui praesens scriptum le-
 gerint, audierint, vel alijs retule-
 rint, quadraginta dierum indulgen-
 tiam. Scriptum per me Ernestum
 sanctae Pragensis Ecclesiae Archiep.
 in sigillum, manibus meis sanguine
 peccatorum repletis.

*Hanc translationem ad me misit R. P.
 Joan. Tanner. Pragae. Imaginem accipi &
 R. R. Joanne Schestak Glazio.*

Imaginum B. V. M. Miraculosa-
rum, quæ Libro Tertio con-
tinentur.

Folio.

<i>Hispania.</i>	{	1. De Quadstape.	8
		2. De Regula Legionæ	17
		3. De Remedijs Corda- bz.	26
<i>Gallia.</i>		4. De Lætitia Lauduni.	31
<i>Euscania.</i>		5. Roquemadorana.	38
<i>Lotharing.</i>		6. Benedictæ Vallis.	42
<i>Burgundia.</i>		7. Liberatrix Salinis.	47
<i>Sabaudia.</i>		8. Montis Regalis.	52
	{	9. De Gratia Cameraci.	58
		10. Avionensis.	61
		11. Foienfis.	64
		12. Cancellata Duaci.	70
		13. Aqualensis prope Leodium.	74
<i>Belgium.</i>		14. Bonæ spei Valence- nis.	77
<i>Austria.</i>		15. Stembargica. Vien- næ.	81

IMAGINVM B. V. M. 171

	16. Dettelbacensis.	94
<i>Franconia.</i>	17. Weyerenfis.	104
	18. Consol. Afflict. Bam- berg. Soc. Jasv.	110
<i>Rhenus.</i>	19. Eberhardo clusano.	121
<i>Alsatia.</i>	20. Todt. mosiana.	134
<i>Tyrolis.</i>	21. Ad Tiliam in Mont. S. Georgij, prope Swaz.	142
<i>Sarvia.</i>	22. Wechetalensis, Ro- tenburgi ad Nicrú.	148
	23. Boleslaviensis.	156
	24. Aula Regie. prope Pragam.	160
<i>Bohemia.</i>	25. Glazensis in templo Soc. Jasv.	163

178

IN
OFFICINA
IOHANNIS
OSTERMAYERI
178

INGOLSTADII,
In Officina Typographica
IOHANNIS OSTERMAYERI

ANNO
M. DC. LIX.

